

На основу Члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о странцима

Проглашавам **Закон о странцима**, који је донијела Скупштина Црне Горе 25. сазива, на четвртој сједници другог редовног (јесењег) засиједања у 2014. години, дана 16. децембра 2014. године.

Број: 01-1253/2

Подгорица, 19. децембра 2014. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 тачка 2 Устава Црне Горе и Амандмана IV став 1 на Устав Црне Горе, Скупштина Црне Горе 25. сазива, на четвртој сједници другог редовног (јесењег) засиједања у 2014. години, дана 16. децембра 2014. године, донијела је

Закон о странцима

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 56/2014 од 24.12.2014. године, ступио је на снагу 1.1.2015, а примењује се од 1.4.2015.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Овим законом уређују се услови за улазак, излазак, кретање, боравак и рад странаца у Црној Гори.

Поштовање прописа

Члан 2

Странац је дужан да за вријеме кретања, боравка и рада у Црној Гори поштује прописе који важе у Црној Гори и одлуке државних органа.

Странац је држављанин друге државе или лице без држављанства.

Лице без држављанства је странац кога ниједна држава у складу са својим законодавством не сматра својим држављанином.

Право на заштиту личних података

Члан 3

Странац има право на заштиту података о личности који се о њему обрађују, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Изузеци

Члан 4

Овај закон не примјењује се на странца који по међународном праву ужива привилегије и имунитете, ако овим законом није друкчије прописано.

На лица без држављанства примјењују се одредбе по-тврђених и објављених међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права, ако је то за њих повољније.

Примјена правила управног поступка

Члан 5

У поступку одлучивања о правима и обавезама странца примјењује се закон којим се уређује управни поступак, уколико овим законом није друкчије прописано.

Употреба родно осјетљивог језика

Члан 6

Изрази који се у овом закону користе за физичка лица у мушком роду подразумијевају исте изразе у женском роду.

Значење израза

Члан 7

Изрази употријебљени у овом закону имају сљедећа значења:

1) страна путна исправа је пасош, породични пасош, заједнички пасош, дипломатски пасош, службени пасош, поморска књижица, бродарска књижица и друга путна исправа призната у складу са међународним уговорима, на основу које се може утврдити идентитет њеног имаоца, која је издата у складу са прописима о издавању путних исправа друге државе;

2) држава поријекла је држава која је странцу издала страну путну исправу са којом је странац ушао у Црну Гору;

3) превозник је привредно друштво или предузетник који је регистрован за обављање дјелатности превоза путника на копну, мору, језерима, ријекама и у ваздуху;

4) послодавац је домаће или страно правно лице, односно дио страног друштва са сједиштем или физичко лице са пребивалиштем у Црној Гори код којег странац ради;

5) страно привредно друштво је правно лице или предузетник који обавља привредну или другу дјелатност и има сједиште ван Црне Горе;

6) давалац смјештаја је привредно друштво, правно лице, предузетник и физичко лице

које обавља туристичку и угоститељску дјелатност, односно пружа туристичке и угоститељске услуге, у складу са законом којим се уређује туризам, као и друго привредно друштво, предузетник и лице које за накнаду прима лица на смјештај, односно организује смјештај за своје запослене или чланове, укључујући и смјештај у објекту затвореног типа.

II. УЛАЗАК И ИЗЛАЗАК СТРАНЦА

Контрола на граничном прелазу

Члан 8

Странац је дужан да се приликом уласка у Црну Гору и изласка из Црне Горе подвргне граничној провјери, у складу са законом којим се уређује гранична контрола.

Улазак у Црну Гору подразумијева прелазак државне границе, односно граничног прелаза на којем се обављају граничне провјере.

Забрана уласка

Члан 9

Странцу се неће дозволити улазак у Црну Гору, ако:

- 1) употреби туђу, неважећу, односно лажну путну или другу исправу;
- 2) не испуњава услове из члана 11 овог закона;
- 3) то захтијевају разлози националне безбједности, јавног поретка или јавног здравља;
- 4) је у транзиту преко територије Црне Горе, а не испуњава услове за улазак у трећу државу;
- 5) је на снази заштитна мјера удаљења, мјера безбједности протјеривање странца из земље, заштитна мјера протјеривање странца са територије Црне Горе или му је отказан боравак;
- 6) нема довољно средстава за издржавање за вријеме боравка у Црној Гори и за повратак у државу из које је дошао или за путовање у трећу државу.

Забрану уласка из става 1 овог члана, странцу усмено саопштава орган управе надлежан за полицијске послове (у даљем тексту: полиција).

О забрани уласка странца у Црну Гору полиција води евиденцију.

Забрана изласка

Члан 10

Странцу се неће дозволити излазак из Црне Горе, ако:

- 1) употреби туђу, неважећу, односно лажну путну или другу исправу;
- 2) постоји основана сумња да намјерава да избјегне кривично, односно прекршајно гоњење, издржавање казне, извршење правоснажне судске одлуке, односно наредбе суда или извршне одлуке другог надлежног органа;
- 3) не испуњава услове за улазак у државу у коју намјерава да путује;
- 4) то захтијевају разлози националне безбједности и јавног поретка.

О забрани изласка из става 1 овог члана, полиција доноси рјешење, а забрану изласка

уноси у страну путну исправу.

Против рјешења из става 2 овог члана, може се изјавити жалба органу државне управе надлежном за унутрашње послове (у даљем тексту: Министарство), у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Странцу ће се дозволити излазак из Црне Горе кад престану разлози из става 1 овог члана.

Начин уношења забране из става 2 овог члана, прописује Министарство.

Улазак, кретање и боравак

Члан 11

Странац може улазити, кретати се и боравити у Црној Гори са важећом страном путном исправом у коју је унесена виза или важећом страном путном исправом уз коју има дозволу за привремени боравак, дозволу за привремени боравак и рад, односно дозволу за стални боравак, ако овим законом или међународним уговором није друкчије прописано.

Странац кога је Црна Гора обавезна да прихвати на основу међународног уговора, кад то захтијевају хуманитарни разлози, разлози заштите јавног поретка или јавног здравља, може улазити у Црну Гору без важеће стране путне исправе.

Држављани одређених држава могу да улазе у Црну Гору и са важећом личном картом коју је издао надлежни орган друге државе, односно другом исправом на основу које се може утврдити њихов идентитет и држављанство, у складу са међународним уговором или прописом о визном режиму из члана 16 став 2 овог закона.

Задржавање странца у транзитном простору аеродрома и сидришту луке или пристаништу, у смислу овог закона, не сматра се уласком у Црну Гору.

Ограничење или забрана кретања

Члан 12

Странцу ће се ограничити или забранити кретање на одређеном подручју у Црној Гори ако то захтијевају разлози националне безбједности, јавног поретка или јавног здравља, у складу са законом.

Улазак странца са више држављанстава

Члан 13

Странац који има више држављанстава сматра се држављанином државе која му је издала страну путну исправу са којом је ушао у Црну Гору.

Странац из става 1 овог члана, дужан је да за вријеме боравка у Црној Гори користи страну путну исправу са којом је ушао у Црну Гору.

Улазак и излазак на основу заједничке путне исправе

Члан 14

Странац који је уписан у страну путну исправу другог лица може улазити и излазити из Црне Горе само са лицем у чију је страну путну исправу уписан.

Странци који имају заједнички пасош или другу заједничку страну путну исправу могу улазити и излазити из Црне Горе само заједно.

Странци који су уписани у путну исправу из става 2 овог члана, морају имати и другу исправу са фотографијом, на основу које се може утврдити њихов идентитет.

Вођа групе мора имати сопствени пасош.

Обавезе превозника

Члан 15

Превозник може довести странца на гранични прелаз или на територију Црне Горе ако странац испуњава услове из члана 11 овог закона.

Ако странцу није дозвољен улазак у Црну Гору, превозник који га је довезао дужан је да га о свом трошку одвезе са граничног прелаза или из Црне Горе, а уколико то није могуће, превозник је дужан да о свом трошку пронађе други начин превоза или ако други начин превоза није могућ, дужан је да преузме трошкове који настану приликом боравка и повратка странца.

Одредба става 2 овог члана, односи се и на превозника који је довезао странца који је у транзиту преко територије Црне Горе, ако је одбио да превезе странца у државу у коју странац намјерава да путује или је странцу забрањен улазак у ту државу.

Организатор туристичких или пословних путовања сноси трошкове принудног удаљења из Црне Горе странца коме пружа своје услуге, укључујући и трошкове боравка у прихватилишту за странце, ако је странац принудно удаљен у складу са овим за-коном, а те трошкове не може сам да накнади.

Обавезу из става 4 овог члана, има и физичко или правно лице на чији позив је странцу издата виза или одобрен улазак у Црну Гору, ако те трошкове не може да накнади организатор туристичких или пословних путовања, односно странац.

III. ВИЗЕ

Визе и визни режим

Члан 16

Виза је одобрење које странцу омогућава улазак, боравак и транзит преко територије Црне Горе.

Визни режим, на предлог органа државне управе надлежног за вањске послове, прописује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада).

Улазак без визе

Члан 17

Држављани одређених држава могу да улазе у Црну Гору без визе, у складу са међународним уговором или прописом о визном режиму из члана 16 став 2 овог закона.

Врсте виза

Члан 18

Виза, у смислу овог закона, је аеродромско-транзитна виза (виза А), транзитна виза (виза Б), виза за кратки боравак (виза Ц) и виза за дужи боравак (виза Д).

Аеродромско-транзитна виза (виза А)

Члан 19

Аеродромско-транзитна виза (виза А) издаје се странцу за један или више прелазака кроз међународни транзитни простор аеродрома за вријеме прекида путовања или трансфера између двије фазе међународног лета, без уласка на територију Црне Горе.

Странцу који за вријеме међупростајања на аеродрому у Црној Гори не напушта авион или међународни транзитни простор аеродрома није потребна виза.

У случају из става 2 овог члана, Влада може одредити да је држављанима одређених држава потребна аеродромско-транзитна виза, ако то захтијевају разлози националне безбједности и јавног поретка.

Аеродромско-транзитна виза издаје се са роком важења до три мјесеца.

Транзитна виза (виза Б)

Члан 20

Транзитна виза (виза Б) издаје се странцу за једно или више путовања преко територије Црне Горе.

Виза из става 1 овог члана, издаје се са роком важења до шест мјесеци.

На основу транзитне визе (виза Б) странац може да борави у Црној Гори најдуже пет дана.

Транзитна виза (виза Б) може се издати странцу који има улазну визу државе у коју путује или преко чије територије наставља путовање, ако међународним уговором није друкчије одређено.

Транзитна виза (виза Б) може се издати и унијети у заједнички пасош групи путника која је формирана прије него што је донесена одлука о путовању, а који заједно прелазе преко територије Црне Горе.

Виза из става 5 овог члана, може се издати групи од најмање пет, а највише 50 лица, при чему је лице које води групу обавезно да посједује сопствени пасош и, кад је то потребно, визу.

Виза за кратки боравак (виза Ц)

Члан 21

Виза за кратки боравак (виза Ц) издаје се за туристичка или друга путовања, за један или више улазака у Црну Гору и за непрекидни боравак, односно укупно трајање узастопних боравака који не може бити дужи од 90 дана у временском периоду од 180 дана, рачунајући од дана првог уласка.

Виза за кратки боравак (виза Ц) за више улазака издаје се са роком важења до једне године.

Изузетно од става 2 овог члана, виза за кратки боравак (виза Ц) за више улазака може се издати и са дужим роком важења, али не дужим од три године, о чему одлучује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Виза за кратки боравак (виза Ц) може се издати групи путника која је формирана прије

него што је донесена одлука о путовању, уколико чланови те групе заједно улазе на територију Црне Горе, бораве у њој и напуштају територију као група. Рок важења ове визе не може бити дужи од 30 дана.

Виза из става 4 овог члана уноси се у заједнички пасош и може се издати групи од најмање пет, а највише 50 лица, при чему је лице које води групу обавезно да посједује сопствени пасош и, кад је то потребно, визу.

Ближе услове за издавање визе из ст. 2 и 3 овог члана, прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Виза за дужи боравак (виза Д)

Члан 22

Виза за дужи боравак (виза Д) издаје се странцу који намјерава да борави у Црној Гори дуже од 90 дана, ради обављања пословних активности или рада, али не дуже од 180 дана у временском периоду од једне године, рачунајући од дана првог уласка.

Виза за дужи боравак (виза Д) издаје се за један или више улазака у Црну Гору.

Ближе услове за издавање визе из става 1 овог члана, прописује орган државне управе надлежан за вањске послове, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Ограничења у вези рока важења

Члан 23

Приликом издавања визе вријеме важења стране путне исправе у коју се уноси виза мора бити најмање три мјесеца дуже од рока важења визе.

Изузетно, ако то захтијевају хуманитарни разлози, национални интерес или међународне обавезе Црне Горе, у страну путну исправу може се унијети виза која важи најдуже до истека времена важења стране путне исправе кад је обезбијеђен повратак странца у државу из које је дошао или у трећу државу.

Надлежност за издавање визе

Члан 24

Странац је дужан да прибави визу прије уласка у Црну Гору.

Визу издаје дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе, ако овим законом није друкчије прописано.

Захтјев за издавање визе странац подноси лично, на прописаном обрасцу.

Прије издавања визе из чл. 19, 20 и 21 овог закона, као и визе за дужи боравак (Виза Д) ради обављања пословних активности из члана 22 овог закона, дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе дужно је да прибави сагласност полиције.

Изузетно од става 4 овог члана, транзитна виза (виза Б) и виза за кратки боравак (виза Ц) за један улазак, може се издати носиоцу дипломатског или службеног пасоша или странцу који долази на позив државног органа Црне Горе, без претходне сагласности полиције, уз обавезу дипломатско-конзуларног представништва Црне Горе да, без одлагања, обавијести полицију и орган државне управе надлежан за вањске послове.

Прије издавања визе за дужи боравак (Виза Д) ради рада из члана 22 овог закона, дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе дужно је да прибави сагласност Министарства.

Изузетно, ако то захтијевају хуманитарни, лични или професионални разлози, полиција на граничном прелазу може издати:

- 1) визу за кратки боравак (виза Ц) за један улазак и боравак до 15 дана;
- 2) транзитну визу (виза Б) за један транзит преко територије Црне Горе до пет дана;
- 3) транзитну визу (виза Б) поморцу или групи помораца.

Начин издавања визе

Члан 25

Виза се издаје уношењем обрасца визе у важећу страну путну исправу.

Изузетно, кад то захтијевају хуманитарни разлози, национални интерес или међународне обавезе Црне Горе, виза се може унијети на обрасцу за уношење визе, ако у страниј путној исправи нема мјеста за уношење визе или ако страна путна исправа није важећа.

Ближи начин издавања визе, образац захтјева за издавање визе, образац визе, образац за уношење визе, као и начин уношења визе у страну путну исправу, прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Заступање

Члан 26

У државама у којима Црна Гора нема дипломатско-конзуларно представништво, дипломатско-конзуларно представништво друге државе може заступати Црну Гору у поступку издавања виза, у складу са међународним уговором.

Продужење рока важења визе за кратки боравак (виза Ц)

Члан 27

Рок важења визе за кратки боравак (виза Ц) не може се продужавати, осим ако то захтијевају хуманитарни и професионални разлози, разлози личне природе или виша сила.

Продужење рока важења визе из става 1 овог члана, странцу се може одобрити уколико приложи одговарајућу медицинску, службену и другу документацију којом се доказује постојање разлога за продужење визе.

Захтјев за продужење рока важења визе из става 1 овог члана, подноси се полицији у мјесту боравка странца, прије истека рока важења визе, на прописаном обрасцу.

О захтјеву из става 3 овог члана одлучује полиција, о чему обавјештава подносиоца захтјева.

До доношења одлуке по захтјеву из става 3 овог члана, странац може боравити у Црној Гори.

Полиција је дужна да органу државне управе надлежном за вањске послове достави обавјештење о продужењу рока важења визе, које садржи: име и презиме странца, датум, мјесто и државу рођења, држављанство, врсту и број стране путне исправе, број раније издате визе, разлоге за продужење рока важења визе, број, мјесто и датум продужења рока важења визе.

Образац захтјева из става 3 овог члана, прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Разлози због којих се виза неће издати

Члан 28

Виза се неће издати странцу, ако:

- 1) постоје разлози из члана 9 овог закона;
- 2) се лично не одазове на позив дипломатско-конзуларног представништва Црне Горе;
- 3) не приложи потребну документацију којом доказује сврху и услове за издавање визе у складу са овим законом;
- 4) не приложи доказ о здравственом и путном осигурању;
- 5) је боравио у Црној Гори 90 дана, а није протекло 180 дана од дана првог уласка.

Странцу се усмено саопштавају разлози због којих му виза није издата.

Изузетно, у случајевима из става 1 овог члана, странцу се може издати виза, односно одобрити улазак у Црну Гору ако то налажу хуманитарни разлози, интереси Црне Горе или међународно прихваћене обавезе. У овим случајевима странцу се може одредити улазак само на одређеном граничном прелазу.

Скраћивање рока важења визе

Члан 29

Приликом вршења граничних провјера на уласку у Црну Гору, полиција на граничном прелазу може скратити рок важења визе, ако:

- 1) утврди да странац нема довољно средстава за издржавање;
- 2) је рок важења визе дужи од времена важења стране путне исправе;
- 3) би странац прекорачио рок од 90 дана боравка у временском периоду од 180 дана, рачунајући од дана првог уласка.

Начин скраћивања рока важења визе, као и ближе услове у погледу висине потребних средстава за издржавање током боравка у Црној Гори прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Уношење исправке у визу

Члан 30

Полиција може приликом вршења контроле преласка државне границе исправљати податке који су грешком унесени у визу издату у дипломатско-конзуларном представништву Црне Горе.

Ближи начин исправљања података из става 1 овог члана, прописује Министарство.

Поништавање визе

Члан 31

Дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе, односно полиција поништиће издату визу ако накнадно утврди да постоји неки од разлога из члана 9 овог закона.

Поништавање издате визе уноси се у страну путну исправу.

Ближи начин поништавања издатих виза прописује орган државне управе надлежан за

IV. БОРАВАК СТРАНЦА

Члан 32

Боравак странца у Црној Гори, у смислу овог закона, је:

- 1) боравак до 90 дана;
- 2) привремени боравак;
- 3) стални боравак.

1. Боравак до 90 дана

Право на боравак до 90 дана

Члан 33

Странац може боравити у Црној Гори до 90 дана на основу визе за кратки боравак (виза Ц) или без визе, у складу са прописом о визном режиму из члана 16 став 2 овог закона.

У случају из става 1 овог члана, странац може боравити у Црној Гори најдуже 90 дана у временском периоду од 180 дана, рачунајући од дана првог уласка, ако овим законом или међународним уговором није друкчије одређено.

Странац који је боравио у Црној Гори 90 дана, у складу са ст. 1 и 2 овог члана, може поново ући и боравити у Црној Гори након истека временског периода од 180 дана, рачунајући од дана првог уласка.

Разлози за отказ боравка до 90 дана

Члан 34

Боравак до 90 дана може се отказати странцу, ако:

- 1) не испуњава услове за улазак и боравак у Црној Гори прописане овим законом;
- 2) то захтијевају разлози националне безбједности и јавног поретка;
- 3) истеком рока на који му је виза издата, односно истеком рока из члана 33 став 2 овог закона;
- 4) ако је враћен у Црну Гору на основу међународног уговора због незаконитог боравка (реадмисија);
- 5) постоји основана сумња да боравак не користи у сврху ради које му је одобрен.

Одлучивање о отказу боравка до 90 дана

Члан 35

О отказу боравка из члана 34 овог закона рјешење доноси полиција и отказ боравка уноси у страну путну исправу.

Рјешењем из става 1 овог члана, одређује се рок у којем странац мора напустити територију Црне Горе, а може се изрећи и забрана уласка у Црну Гору.

Вријеме забране уласка из става 2 овог члана, може се изрећи на период до једне године

и рачуна се од дана напуштања Црне Горе.

Против рјешења из става 1 овог члана, може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Начин уноса отказа боравка из става 1 овог члана, прописује Министарство.

Отказ боравка на основу визе за дужи боравак (виза Д)

Члан 36

Одредбе чл. 34 и 35 овог закона, сходно се примјењују на отказ боравка странца на основу издате визе за дужи боравак (виза Д).

2. Привремени боравак

2.1. Заједничке одредбе

Сврха привременог боравка

Члан 37

Привремени боравак може се одобрити странцу који намјерава да борави у Црној Гори дуже од 90 дана, ради:

- 1) спајања породице;
- 2) средњошколског образовања или студирања;
- 3) учешћа у програмима међународне размјене ученика и студената или другим програмима младих;
- 4) специјализације, стручног оспособљавања и практичне обуке;
- 5) научноистраживачког рада;
- 6) лијечења;
- 7) хуманитарних разлога;
- 8) располагања правом на непокретности коју посједује у Црној Гори;
- 9) обављања вјерске службе;
- 10) рада;
- 11) других оправданих разлога, у складу са законом или међународним уговором.

Дозвола за привремени боравак

Члан 38

У случајевима из члана 37 став 1 тач. 1 до 9 и тачка 11 овог закона, издаје се дозвола за привремени боравак.

Странац коме је издата дозвола за привремени боравак може да борави у Црној Гори у складу са сврхом због које му је привремени боравак одобрен.

Дозвола за привремени боравак и рад

Члан 39

У случају из члана 37 став 1 тачка 10 овог закона, издаје се дозвола за привремени боравак и рад.

Рад странца, у смислу става 1 овог члана, обухвата запошљавање, сезонско запошљавање и рад упућеног радника.

Изузетно, странац може да борави и ради у Црној Гори на основу потврде о пријави рада издате у складу са овим законом.

Обрасци дозвола

Члан 40

Дозволе из чл. 38 и 39 овог закона су јавне исправе којима странац доказује да му је одобрен привремени боравак, односно привремени боравак и рад.

Дозволе из става 1 овог члана, издају се на прописаном обрасцу који садржи: Грб Црне Горе, назив "Црна Гора", назив дозволе, заштитне елементе и рубрике за унос личних и других података.

Подаци из става 2 овог члана су: презиме, име, јединствени матични број странца, пол, држављанство, дан, мјесец и година рођења, број дозволе, датум издавања, датум до којег важи, фотографија, потпис, назив органа који је издао дозволу, правни основ за издавање дозволе и машински читљив запис.

Поред података из става 3 овог члана, дозвола за привремени боравак и рад садржи и следеће податке: занимање, назив, односно име и презиме и сједиште, односно адресу и порески идентификациони број послодавца.

Унос података из ст. 3 и 4 овог члана у обрасце дозвола врши Министарство.

Податке које садржи машински читљив запис утврђује Министарство, у складу са препорукама ИЦАО Дос 9303.

Образац дозволе за привремени боравак и дозволе за привремени боравак и рад, прописује Министарство, у складу са европским и међународним стандардима.

Надлежност за израду образаца

Члан 41

Образац дозволе за привремени боравак и дозволе за привремени боравак и рад израђује Министарство.

Израду образаца дозвола из става 1 овог члана, Министарство може повјерити правном лицу, у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

У случају из става 2 овог члана, уговором се уређује право Министарства да прегледа и контролише документа која се односе на поступак израде, складиштења и испоруке образаца дозвола.

Услови за издавање дозвола

Члан 42

Странцу се може издати дозвола за привремени боравак и дозвола за привремени боравак и рад, ако:

- 1) има средстава за издржавање;

2) има обезбијеђен смјештај;

3) има здравствено осигурање;

4) има важећу страну путну исправу или личну карту коју му је издао надлежни орган друге државе;

5) му није изречена забрана уласка и боравка у Црној Гори;

6) у Црној Гори није правоснажно осуђен на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест мјесеци за кривично дјело за које се гони по службеној дужности или су престале правне посљедице осуде;

7) у држави поријекла није правоснажно осуђен на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест мјесеци за кривично дјело за које се гони по службеној дужности или су престале правне посљедице осуде;

8) не постоје сметње из разлога националне безбједности, јавног поретка или јавног здравља;

9) приложи доказ о оправданости захтјева за издавање дозволе.

За издавање дозволе из става 1 овог члана, за странца млађег од 16 година живота није потребан доказ из става 1 тач. 6 и 7 овог члана.

2.2. Дозвола за привремени боравак

Привремени боравак ради спајања породице

Члан 43

Дозвола за привремени боравак ради спајања породице издаје се странцу који је члан уже породице црногорског држављанина или члан уже породице странца коме је одобрен стални боравак или привремени боравак у Црној Гори.

Ужом породицом, у смислу става 1 овог члана, сматрају се супружници, њихова дјеца рођена у браку или ван брака, дјеца једног од супружника и усвојена дјеца, до навршених 18 година живота.

Изузетно од става 2 овог члана, чланом уже породице може се сматрати и други сродник ако постоје посебни, лични или хуманитарни разлози за спајање породице у Црној Гори.

У случају полигамног брака, спајање породице одобриће се само једном супружнику.

Дозвола за привремени боравак из става 1 овог члана, неће се издати члану породице странца коме је издата дозвола за боравак и рад ради сезонског запошљавања.

Дозвола за привремени боравак ради спајања породице издаје се са роком важења до једне године, односно до истека рока важења дозволе за привремени боравак странца са којим се спајање тражи.

Дозвола за привремени боравак ради спајања породице може се продужити у случају кад је црногорски држављанин из става 1 овог члана умро, као и у случају престанка брака који је у Црној Гори трајао најмање три године.

Брак из користи

Члан 44

Дозвола за привремени боравак ради спајања породице неће се издати странцу ако се утврди да је брак закључен из користи.

Браком из користи, у смислу става 1 овог члана, сматра се брак који је закључен са

намјером да се оствари улазак или боравак странца у Црној Гори супротно условима прописаним овим законом.

Околности које могу указивати да је брак закључен из користи су да:

- 1) супружници не одржавају брачну заједницу;
- 2) супружници не извршавају обавезе које произилазе из брака;
- 3) се супружници нијесу упознали прије закључења брака;
- 4) супружници не дају истините личне податке;
- 5) су за закључење брака дата материјална средства, а није у питању обичај давања мираза, кад супружници долазе из земаља у којима је давање мираза обичај;
- 6) постоје докази да су супружници и раније закључивали брак из користи у Црној Гори или у другој држави.

Привремени боравак ради средњошколског образовања или студирања

Члан 45

Дозвола за привремени боравак ради средњошколског образовања или студирања може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи потврду о школовању или студирању.

Дозвола за привремени боравак из става 1 овог члана, ради завршетка школовања или студирања, може се продужити најдуже до двије године по истеку рока прописаног за трајање школовања, односно студирања.

За издавање дозволе за привремени боравак малољетном странцу, ради средњошколског образовања, потребна је сагласност родитеља, старатеља, односно законског заступника.

Привремени боравак ради учешћа у програмима међународне размјене ученика и студената или другим програмима младих

Члан 46

Странцу који у Црну Гору долази ради учествовања у програмима међународне размјене ученика и студената или другим програмима младих може се издати дозвола за привремени боравак ако испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи и:

- 1) потврду органа државне управе надлежног за спровођење међународних уговора о размјени ученика или студената, којом се потврђује учешће странца у међународној размјени;
- 2) потврду надлежног органа, односно институције о финансирању трошкова школовања или студирања, издржавања, смјештаја, здравственог осигурања и трошкова повратка странца у државу чији је држављанин.

За издавање дозволе из става 1 овог члана малољетном странцу потребна је сагласност родитеља, старатеља, односно законског заступника.

Привремени боравак ради специјализације, стручног усавршавања или практичне обуке

Члан 47

Дозвола за привремени боравак ради специјализације, стручног усавршавања или практичне обуке може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи потврду надлежног органа, установе или другог

правног лица у Црној Гори да му је одобрена специјализација, стручно усавршавање или практична обука, као и програм којим је утврђено вријеме њиховог трајања.

Привремени боравак ради научноистраживачког рада

Члан 48

Дозвола за привремени боравак ради научноистраживачког рада може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи уговор закључен са научноистраживачком установом или установом високог образовања, као и другим правним и физичким лицем, у складу са законом.

Привремени боравак ради лијечења

Члан 49

Дозвола за привремени боравак ради лијечења у Црној Гори може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи потврду издату од здравствене установе у којој ће се лијечити, а која садржи и вријеме потребно за лијечење.

Дозвола за привремени боравак из става 1 овог члана, може се продужити за вријеме потребно за лијечење странца.

Привремени боравак из хуманитарних разлога

Члан 50

Дозвола за привремени боравак из хуманитарних разлога може се издати:

- 1) странцу за кога се претпоставља да је жртва кривичног дјела трговине људима или жртва кривичног дјела насиља у породици или породичној заједници;
- 2) малолетном странцу који је напуштен или је жртва организованог криминала или је из других разлога остао без родитељског старања или без пратње;
- 3) странцу из нарочито оправданих разлога хуманитарне природе.

Странац из става 1 овог члана не мора испуњавати услове из члана 42 став 1 тач. 1, 2, 3 и 8 овог закона.

Дозвола за привремени боравак из хуманитарних разлога издаје се на основу одговарајућег доказа међународне организације, невладине организације или државног органа који странцу из става 1 овог члана пруже помоћ и заштиту или доказа надлежног државног органа којим се потврђује да странац сарађује у расвјетљавању кривичних дјела.

Права странца са одобреним бораваком из хуманитарних разлога

Члан 51

Странац коме је издата дозвола за привремени боравак из хуманитарних разлога има право на смјештај, здравствену заштиту, образовање, рад и новчану помоћ, у складу са законом.

Период рефлексije

Члан 52

Странац за кога полиција утврди да је жртва кривичног дјела трговине људима има право да се у року од 90 дана определи да ли ће сарађивати у кривичном поступку, односно да ли ће се придружити кривичном гоњењу или ће бити свједок у том поступку (период рефлексije).

Полиција утврђује да ли је странац жртва кривичног дјела трговине људима, у сарадњи са органима, невладиним и другим организацијама који су надлежни, односно који се баве превенцијом, едукацијом, пријављивањем и кривичним гоњењем извршилаца и заштитом жртава трговине људима, а кад се ради о малољетном странцу и са центром за социјални рад.

Заштита странца са одобреним бораваком из хуманитарних разлога

Члан 53

Странац коме је издата дозвола за привремени боравак из хуманитарних разлога не смије се принудно удаљити због незаконитог уласка или боравака у Црној Гори.

Странцу из става 1 овог члана, за кога постоји оправдани страх да би давањем исказа у кривичном поступку могао бити изложен опасности по живот, здравље, физички интегритет или слободу, обезбјеђује се заштита и остваривање права у складу са законом којим се уређује заштита свједока.

Малољетни странац за кога је утврђено да је жртва кривичног дјела трговине људима неће бити враћен ни у једну државу, ако након процјене опасности и његове безбједности, постоје околности које упућују да такав повратак не би био у његовом најбољем интересу.

Привремени боравак ради располагања правом на непокретности

Члан 54

Дозвола за привремени боравак ради располагања правом на непокретности коју странац посједује у Црној Гори, може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи лист непокретности или други доказ у складу са законом којим се уређује катастар непокретности, којим се потврђује власништво на тој непокретности.

Дозвола из става 1 овог члана издаје се са роком важења од једне године.

Ближе услове и начин утврђивања висине вриједности непокретности из става 1 овог члана, прописује Влада на предлог органа државне управе надлежног за послове финансија.

Привремени боравак ради обављања вјерске службе у Црној Гори

Члан 55

Дозвола за привремени боравак ради обављања вјерске службе у Црној Гори може се издати странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи потврду да је вјерска заједница у којој намјерава да обавља вјерски обред и вјерске послове пријавила дјеловање и сједиште у Црној Гори, у складу са прописима којима се уређује правни положај вјерских заједница.

Захтјев за издавање дозволе за привремени боравак

Члан 56

Захтјев за издавање дозволе за привремени боравак странац подноси лично

Министарству у мјесту боравка, на прописаном обрасцу.

Уз захтјев из става 1 овог члана, странац је дужан да приложи доказе о испуњености услова из члана 42 став 1 тач. 1, 2, 3, 4, 7 и 9 овог закона.

Приликом подношења захтјева из става 1 овог члана, од странца се узима фотографија, отисак два прста и дигитализовани својеручни потпис.

Отисак два прста и потпис не узимају се од дјецe млађе од 12 година живота.

Странац који поднесе уредан захтјев за издавање дозволе за привремени боравак прије истека боравка од 90 дана може остати у Црној Гори до доношења извршног рјешења.

Одлучивање о захтјеву

Члан 57

Дозволу за привремени боравак издаје Министарство, уз претходно мишљење Агенције за националну безбједност (у даљем тексту: Агенција) и полиције, о постојању сметњи из разлога националне безбједности, односно јавног поретка из члана 42 став 1 тачка 8 овог закона.

Агенција и полиција су дужне да мишљење из става 1 овог члана доставе Министарству, без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема захтјева за давање мишљења.

Ако Министарство не добије мишљења из става 2 овог члана у прописаном року, сматраће се да не постоје сметње за издавање дозволе за привремени боравак.

О захтјеву за издавање дозволе за привремени боравак одлучује се у року од 40 дана од дана предаје уредног захтјева.

О одбијању захтјева за издавање дозволе за привремени боравак одлучује се рјешењем.

Против рјешења из става 5 овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Ближе услове и начин издавања дозволе за привремени боравак, као и образац захтјева из члана 56 овог закона, прописује Министарство.

Рок важења

Члан 58

Дозвола за привремени боравак издаје се са роком важења до једне године, ако овим законом није друкчије прописано.

Продужење привременог боравка

Члан 59

Захтјев за продужење дозволе за привремени боравак странац подноси лично Министарству у мјесту боравка, најкасније у року од 30 дана прије истека рока важења дозволе за привремени боравак.

Уз захтјев из става 1 овог члана, прилаже се важећа страна путна исправа или лична карта коју је издао надлежни орган друге државе и доказ о оправданости захтјева за издавање дозволе за привремени боравак, а ако је од дана узимања података из члана 56 став 3 овог закона протекло пет година, од странца се узимају и ти подаци.

У случају да се захтјев за продужење дозволе за привремени боравак одобри, издаје се дозвола за привремени боравак са новим роком важења до једне године.

На поступак продужења дозволе за привремени боравак примјењују се одредбе члана 57 овог закона.

Образац захтјева за продужење дозволе за привремени боравак прописује Министарство.

Престанак важења дозволе за привремени боравак

Члан 60

Дозвола за привремени боравак престаје да важи:

- 1) истеком рока важења;
- 2) престанком разлога на основу којих је дозвола издата;
- 3) ако за вријеме трајања привременог боравка странац борави ван Црне Горе дуже од 30 дана;
- 4) ако се накнадно утврди да постоје разлози из члана 9 овог закона;
- 5) ако је странцу изречена заштитна мјера удаљења, мјера безбједности протјеривање странца из земље или заштитна мјера протјеривање странца са територије Црне Горе;
- 6) ако странац боравак у Црној Гори не користи у сврху због којег је одобрен;
- 7) у случају кад је странац дозволу за привремени боравак добио ради спајања породице, а накнадно се утврди да је брак закључен из користи;
- 8) кад странац оствари право на стални боравак.

Изузетно од става 1 тачка 3 овог члана, странцу који до 90 дана из оправданих разлога борави ван Црне Горе, неће престати да важи дозвола за привремени боравак ако о одласку из Црне Горе претходно обавијести Министарство.

О постојању разлога за престанак важења дозволе за привремени боравак из става 1 тач. 2 до 7 овог члана, полиција обавјештава Министарство.

О престанку важења дозволе за привремени боравак из става 1 тач. 2 до 7 овог члана, Министарство доноси рјешење.

Приликом одлучивања о престанку важења дозволе за привремени боравак у случајевима из става 1 тач. 3 и 8 овог члана, нарочито се узимају у обзир трајање боравка, као и личне, породичне, економске и друге околности.

У рјешењу из става 4 овог члана одређује се рок у којем странац мора напустити Црну Гору, који не може бити дужи од 30 дана, и може се изрећи забрана уласка и боравка у Црној Гори у периоду од једне до пет година.

Вријеме забране уласка из става 6 овог члана, рачуна се од дана напуштања Црне Горе.

Против рјешења из става 4 овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

2.3. Дозвола за привремени боравак ради рада

Привремени боравак ради рада

Члан 61

Странац у Црној Гори може да ради на основу дозволе за привремени боравак и рад или потврде о пријави рада, ако овим законом није друкчије прописано.

Странац може да ради у Црној Гори само на пословима за које му је издата дозвола за привремени боравак и рад или потврда о пријави рада и само код оног послодавца који га

запошљава.

Послодавац може да распореди странца само на послове за које му је издата дозвола за боравак и рад, односно потврда о пријави рада.

Послодавац мора у пословним просторијама, односно мјесту рада странца имати копију дозволе за боравак и рад, односно копију потврде о пријави рада странца који код њега ради.

Послодавац је дужан да о престанку рада странца, прије истека рока важења дозволе за боравак и рад, обавијести Мини-старство, најкасније у року од осам дана од дана престанка рада странца.

Послодавац не смије запошљавати нити користити рад странца који незаконито борави у Црној Гори.

Изузеци

Члан 62

Без дозволе за привремени боравак и рад или потврде о пријави рада, странац може да ради у Црној Гори, ако има:

1) дозволу за привремени боравак ради спајања породице са црногорским држављанином или са странцем који има дозволу за стални боравак;

2) признат статус избјеглице или одобрену додатну заштиту, у складу са законом којим се уређује азил;

3) дозволу за привремени боравак из хуманитарних разлога.

У случају из става 1 овог члана, странац има слободан приступ тржишту рада Црне Горе, уколико посебним прописом није друкчије прописано.

Послодавац мора у пословним просторијама, односно мјесту рада странца имати копију дозволе за привремени боравак из става 1 тач. 1 и 3 овог члана, односно доказ о признатом статусу избјеглице или одобреној додатној заштити.

Послодавац који запошљава странца из става 1 овог члана, дужан је да у року од осам дана од дана заснивања радног односа или почетка рада странца, односно престанка рада, обавијести Министарство.

Намјена дозвола за привремени боравак и рад

Члан 63

Дозвола за привремени боравак и рад, према намјени, може се издати ради:

1) запошљавања странца;

2) сезонског запошљавања странца;

3) рада упућеног радника.

Упућени радник је странац који у ограниченом временском периоду обавља посао у Црној Гори, која није држава у којој уобичајено ради.

Дозвола из става 1 тачка 3 овог члана, односи се на:

1) пружање уговорених услуга;

2) кретање лица унутар страног привредног друштва.

Ограничење

Члан 64

Дозвола за привремени боравак и рад ради запошљавања и сезонског запошљавања странца може се издати само ако на евиденцији Завода за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод за запошљавање) нема незапослених лица која испуњавају услове за заснивање радног односа на пословима на које се дозвола односи или је лице са евиденције Завода за запошљавање одбило заснивање радног односа на тим пословима.

Изузетно, ограничење из става 1 овог члана не односи се на запошљавање извршног директора страног привредног друштва које је регистровано у Црној Гори, односно извршног директора страног привредног друштва које је оснивач привредног друштва регистровано у Црној Гори, као ни на странца са високим образовањем на руководећим пословима у том друштву, нити на странца предузетника који се самозапошљава, у складу са посебним прописима.

Услови за издавање дозволе за привремени боравак и рад ради запошљавања и сезонског запошљавања

Члан 65

Дозвола за привремени боравак и рад ради запошљавања и сезонског запошљавања издаје се странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева приложи:

- 1) писану понуду послодавца за запошљавање странца на одређеном радном мјесту;
- 2) доказ о стеченом нивоу образовања и квалификације;
- 3) доказ о здравственој способности.

Потврда Завода за запошљавање

Члан 66

Послодавац може дати писану понуду из члана 65 став 1 тачка 1 овог закона, након добијања потврде од Завода за запошљавање да на евиденцији Завода нема незапослених лица која испуњавају услове за заснивање радног односа на пословима на које се понуда односи или је лице са евиденције Завода за запошљавање одбило заснивање радног односа на тим пословима.

Потврда из става 1 овог члана, издаје се најкасније у року од 30 дана, од дана подношења захтјева за издавања потврде и важи 60 дана од дана издавања.

Ближи начин издавања потврде из става 2 овог члана, прописује орган државне управе надлежан за послове рада.

Запошљавање странца

Члан 67

Дозвола за привремени боравак и рад ради запошљавања странца издаје се са роком важења до једне године.

Дозвола из става 1 овог члана, може се продужити најдуже до двије године.

Послодавац је дужан да, у року од осам дана од дана издавања дозволе за привремени боравак и рад ради запошљавања, са странцем закључи уговор о раду и пријави га на обавезно социјално осигурање, у складу са прописима о раду.

Уколико странац не ступи на рад у року из става 3 овог члана, послодавац је дужан да,

најкасније у року од три дана, о томе обавијести Министарство ради поништавања дозволе за боравак и рад.

Сезонско запошљавање странца

Члан 68

Под сезонским запошљавањем странца подразумијева се радни однос на одређено вријеме у дјелатностима које су сезонског карактера, гдје је потреба у одређеном периоду за радном снагом знатно већа.

Дозвола за привремени боравак и рад ради сезонског запошљавања издаје се са роком важења до шест мјесеци у временском периоду од једне године.

Дозвола из става 2 овог члана, која је издата са роком важења краћим од шест мјесеци, може се продужити до истека рока од шест мјесеци.

Послодавац је дужан да, у року од осам дана од дана издавања дозволе за привремени боравак и рад ради сезонског запошљавања, са странцем закључи уговор о раду и пријави га на обавезно социјално осигурање, у складу са прописима о раду.

Уколико странац не ступи на рад у року из става 4 овог члана, послодавац је дужан да, најкасније у року од три дана, о томе обавијести Министарство ради поништавања дозволе за боравак и рад.

Пружање уговорених услуга странца

Члан 69

Странац може пружати уговорене услуге на основу уговора закљученог између страног привредног друштва и правног лица са сједиштем у Црној Гори за које се услуге врше.

Уговорене услуге може пружати странац који је запослен код страног привредног друштва из става 1 овог члана.

Услови за издавање дозволе за привремени боравак и рад ради пружања уговорених услуга

Члан 70

Дозвола за привремени боравак и рад ради пружања уговорених услуга издаје се странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева, који је преведен на црногорски језик од стране овлашћеног преводиоца, приложи:

- 1) уговор о пружању уговорених услуга;
- 2) доказ да је запослен код страног привредног друштва;
- 3) доказ надлежног органа о социјалном осигурању.

Дозвола за привремени боравак и рад ради пружања уговорених услуга издаје се са роком важења до једне године и може се продужити до завршетка уговорених услуга, односно најдуже до двије године.

Кретање лица унутар страног привредног друштва

Члан 71

Страно привредно друштво може привремено да распореди свог запосленог на рад у дио страног друштва, односно привредно друштво чији је оснивач, а које је регистровано у Црној Гори, под условом да је странац у том страном привредном друштву запослен

најмање једну годину и да обавља послове руководиоца или специјалисте.

Руководилац, у смислу става 1 овог члана, је лице које обавља послове управљања или је члан менаџмента страног привредног друштва или управља, односно руководи организационом цјелином или врши послове праћења и контроле рада запослених или одлучује о правима и обавезама запослених у том друштву.

Специјалиста, у смислу става 1 овог члана, је лице које посједује посебна стручна знања потребна за пословање страног привредног друштва.

Услови за издавање дозволе за привремени боравак и рад ради кретања лица унутар страног привредног друштва

Члан 72

Дозвола за привремени боравак и рад ради кретања лица унутар страног привредног друштва издаје се странцу који испуњава услове из члана 42 овог закона, а као доказ о оправданости захтјева, који је преведен на црногорски језик од стране овлашћеног преводиоца, приложи:

- 1) доказ о привременом распоређивању из члана 71 овог закона;
- 2) доказ да је запослен код страног привредног друштва најмање једну годину;
- 3) доказ надлежног органа о социјалном осигурању.

Дозвола за привремени боравак и рад ради кретања лица унутар страног привредног друштва издаје се са роком важења до једне године и може се продужити до завршетка послова, односно најдуже до двије године.

Годишња квота за рад странаца

Члан 73

Годишњи број дозвола за привремени боравак и рад странаца (у даљем тексту: годишња квота) утврђује Влада, у складу са миграционом политиком, стањем и кретањем на тржишту рада у Црној Гори, најкасније до 30. новембра текуће године, за наредну годину.

Годишњом квотом утврђују се дјелатности и занимања у којима се странци могу запошљавати, односно пружати уговорене услуге.

У оквиру годишње квоте, одвојено се утврђује годишња квота за запошљавање, сезонско запошљавање странаца и пружање уговорених услуга.

Утврђивање годишње квоте

Члан 74

Годишња квота се утврђује на предлог органа државне управе надлежног за послове рада, уз претходно прибављена мишљења Завода за запошљавање, органа државне управе надлежних за поједине дјелатности за које се утврђује годишња квота и Социјалног савјета.

Влада може ограничити годишњу квоту, повећати број, односно извршити прераспоред по намјенама, ако је то условљено промјенама односа понуде и тражње на тржишту рада или због посебних услова у појединим дјелатностима.

Критеријуме и поступак за утврђивање годишње квоте утврђује Влада, на предлог органа државне управе надлежног за послове рада.

Рад странца мимо годишње квоте

Члан 75

Дозвола за привремени боравак и рад мимо годишње квоте може се издати странцу:

- 1) који у Црној Гори обавља послове на основу међународног уговора који Црна Гора закључи са другом државом, под условом узајамности;
- 2) који изводи наставу у установама образовања, на језику и писму припадника мањинских народа и других мањинских националних заједница;
- 3) професионалном спортисти или спортском раднику који у Црној Гори ради у складу са законом којим се уређује спорт;
- 4) из члана 64 став 2 овог закона;
- 5) који је привремено распоређен као руководилац или специјалиста, у складу са чланом 71 овог закона;
- 6) који је укључен у реализацију развојних пројеката које је утврдила Влада;
- 7) са пребивалиштем у сусједној држави, који је запослен или обавља рад у Црној Гори и најмање једном недјељно се враћа у мјесто пребивалишта (дневни мигрант).

Захтјев за издавање дозволе за привремени боравак и рад

Члан 76

Захтјев за издавање дозволе за привремени боравак и рад странац подноси лично Министарству у мјесту боравка, на прописаном обрасцу.

Поред доказа о оправданости захтјева из чл. 65, 70 и 72 овог закона, уз захтјев из става 1 овог члана, странац је дужан да приложи доказе о испуњености услова из члана 42 став 1 тач. 1, 2, 3, 4, 7 и 9 овог закона.

Приликом подношења захтјева из става 1 овог члана, од странца се узима фотографија, отисак два прста и дигитализовани својеручни потпис.

Изузетно, захтјев за издавање дозволе за привремени боравак и рад може поднијети Министарству и послодавац у мјесту намјераваног боравка странца, сједишту послодавца у Црној Гори или мјесту рада странца.

У случају из става 4 овог члана, послодавцу се издаје потврда о резервацији годишње квоте, ако поднесе доказе из става 2 овог члана.

Потврда из става 5 овог члана издаје се са роком важења од пет дана.

У случају подношења захтјева у складу са ставом 4 овог члана, странац је дужан да се, у року од пет дана од дана издавања потврде јави Министарству у мјесту подношења захтјева, ради давања података из става 3 овог члана. У противном сматраће се да је послодавац одустао од захтјева.

Странац коме је издата виза за дужи боравак (виза Д) ради рада, дужан је да поднесе захтјев за издавање дозволе за привремени боравак и рад у року од десет дана од дана издавања визе.

Странац који поднесе уредан захтјев за издавање дозволе за привремени боравак и рад прије истека боравка од 90 дана, може остати у Црној Гори до доношења извршног рјешења.

О пријему захтјева за издавање дозволе за привремени боравак и рад Министарство издаје потврду, у којој је назначен рок у којем подносилац захтјева може преузети дозволу.

Образац захтјева из става 1 овог члана и образац потврде из става 5 овог члана прописује Министарство.

Члан 77

Дозволу за привремени боравак и рад издаје Министарство у складу са чланом 57 ст. 1, 2, 3, 5 и 6 овог закона.

О захтјеву за издавање дозволе за привремени боравак и рад одлучује се у року од 20 дана од дана предаје уредног захтјева.

Уколико подносилац захтјева за издавање дозволе за привремени боравак и рад не преузме дозволу најкасније у року од пет дана, по истеку рока назначеног у потврди из члана 76 став 10 овог закона сматраће се да је одустао од захтјева.

Против рјешења о одбијању захтјева за издавање дозволе за привремени боравак и рад због попуњености годишње квоте може се покренути управни спор.

Ближе услове и начин издавања дозволе за привремени боравак и рад прописује Министарство.

Захтјев за продужење дозволе за привремени боравак и рад

Члан 78

Захтјев за продужење дозволе за привремени боравак и рад странац или послодавац подноси Министарству у мјесту боравка странца, сједишту послодавца у Црној Гори или мјесту рада странца, најкасније у року од 30 дана прије истека рока важења дозволе за привремени боравак и рад.

Уз захтјев из става 1 овог члана, прилаже се важећа страна путна исправа или лична карта странца коју је издао надлежни орган друге државе и доказ о оправданости захтјева за издавање дозволе за привремени боравак и рад, а ако је од дана узимања података из члана 76 став 3 овог закона протекло пет година, од странца се узимају и ти подаци.

У случају да се захтјев за продужење дозволе за привремени боравак и рад одобри, издаје се дозвола за привремени боравак и рад са новим роком важења до једне године.

На поступак продужења дозволе за привремени боравак и рад примјењују се одредбе члана 77 овог закона.

Образац захтјева за продужење дозволе за привремени боравак и рад прописује Министарство.

Престанак дозволе за привремени боравак и рад

Члан 79

Дозвола за привремени боравак и рад престаје да важи:

- 1) истеком рока важења;
- 2) престанком уговора о раду, односно уговора о пружању уговорених услуга или престанком рјешења о привременом распоређивању;
- 3) ако странац обавља послове за које му није издата дозвола за привремени боравак и рад;
- 4) ако се накнадно утврди да постоје разлози из члана 9 овог закона;
- 5) ако је странцу изречена заштитна мјера удаљења, мјера безбједности протјеривање странца из земље или заштитна мјера протјеривање странца са територије Црне Горе;
- 6) кад странац оствари право на стални боравак.

О постојању разлога за престанак важења дозволе за привремени боравак и рад из става 1 тач. 2 до 5 овог члана, полиција, инспекција рада, послодавац и други органи који у оквиру своје надлежности могу утврдити постојање тих разлога, дужни су да обавијесте Министарство.

О престанку важења дозволе за привремени боравак и рад из става 1 тач. 2 до 5 овог члана, Министарство доноси рјешење.

У рјешењу из става 3 овог члана, одређује се рок у којем странац мора напустити Црну Гору, који не може бити дужи од 30 дана, а у случајевима из става 1 тач. 3, 4 и 5 овог члана, може се изрећи забрана уласка и боравка у Црној Гори у периоду од једне до пет година.

Вријеме забране уласка из става 4 овог члана, рачуна се од дана напуштања Црне Горе.

Против рјешења из става 3 овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Поништавање дозволе за привремени боравак и рад

Члан 80

Дозвола за привремени боравак и рад поништава се:

- 1) ако је издата на основу неистинитих података о странцу или послодавцу;
- 2) у случају из члана 67 став 4 и члана 68 став 5 овог закона.

Рјешење о поништавању дозволе за привремени боравак и рад доноси Министарство.

Против рјешења из става 2 овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Потврда о пријави рада

Члан 81

На основу издате потврде о пријави рада у Црној Гори могу боравити и радити до 90 дана, у временском периоду од једне године, странци:

1) који у Црној Гори обављају послове на основу међународних уговора које Црна Гора закључи са међународном организацијом или Европском унијом о стручно-техничкој помоћи или на основу других потврђених међународних уговора;

2) оснивачи, чланови органа управљања и руковођења и извршни органи привредног друштва као и ревизори које је то привредно друштво ангажовало;

3) који су позвани као професори или предавачи и научни радници који учествују у неком научноистраживачком пројекту од значаја за Црну Гору;

4) предавачи који учествују на организованим стручним скуповима и семинарима;

5) цивилни и војни службеници влада других држава који у Црну Гору долазе на основу уговора о сарадњи са Владом;

6) који обављају услуге за које се захтијева високо образовање или посебно специјалистичко знање и искуство, уз претходно добијену сагласност органа државне управе надлежног за дјелатност у којој се услуга пружа;

7) који обављају послове истраживања у Црној Гори које је одобрила Влада;

8) дописници акредитовани у Црној Гори или извјештачи страних медија;

9) умјетници и техничко особље за оперу, балет, позориште, концерте, ликовне и друге

културне манифестације, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

10) аутори и извођачи на подручју филмске, телевизијске, музичке, музичко-сценске, плесне и балетске умјетности, као и пратеће техничко особље, ако у Црној Гори не бораве дуже од 30 дана, односно три мјесеца годишње са прекидима;

11) запослени у страном привредном друштву, који обављају додатно оспособљавање и усавршавање запослених, односно који се додатно оспособљавају и усавршавају, код правног лица са сједиштем у Црној Гори које је пословно или власнички повезано са тим страним привредним друштвом;

12) који у Црну Гору долазе ради учествовања на спортским такмичењима;

13) који обављају послове испоруке, монтаже или сервиса машина или опреме, ако њихов рад не траје дуже од 30 дана непрекидно, односно укупно три мјесеца годишње са прекидима;

14) који учествују на сајамским или изложбеним манифестацијама на којима излаже њихов послодавац;

15) ученици или студенти који у Црној Гори обављају праксу на основу међународног уговора о размјени ученика, односно студената;

16) који дјелују у оквиру регистрованих хуманитарних организација;

17) запослени у циркусима или забавним парковима;

Правна и физичка лица која користе услуге странаца из става 1 овог члана дужна су да имају закључен уговор или други доказ о извршењу посла са странцем или страним послодавцем који упућује странца на рад у Црну Гору.

Правна и физичка лица из става 2 овог члана, дужна су да прије почетка рада странца из става 1 овог члана поднесу пријаву о раду тог странца Министарству, у мјесту обављања послова или у сједишту послодавца.

Министарство је дужно да послодавцу или физичком лицу из става 3 овог члана изда потврду о пријави рада, у року од седам дана.

На основу издате потврде о пријави рада странац за истог послодавца или примаоца услуга може радити на цијелој територији Црне Горе.

Ближе услове за издавања потврде о пријави рада, образац пријаве рада као и образац потврде о пријави рада прописује Министарство.

3. Стални боравак

Право на стални боравак

Члан 82

Странац може стално боравити у Црној Гори на основу дозволе за стални боравак.

Дозвола за стални боравак може се издати странцу који је до дана подношења захтјева за издавање дозволе законито боравио у Црној Гори непрекидно пет година на основу одобреног привременог боравака или одобрене додатне заштите у складу са законом којим се уређује азил.

Сматра се да је странац непрекидно боравио у Црној Гори и кад је у раздобљу од пет година одсуствовао из Црне Горе више пута до десет мјесеци укупно или једном до шест мјесеци.

Изузетно, дозвола за стални боравак може се издати странцу који је до дана подношења захтјева за издавање дозволе имао одобрени привремени боравак у Црној Гори мање од пет

година непрекидно, ако то налажу разлози хуманости или то представља интерес за Црну Гору.

У вријеме које је потребно за одобрење сталног боравка не рачуна се вријеме које је странац провео у Црној Гори на:

- 1) привременом боравку ради средњошколског образовања или студирања;
- 2) привременом боравку ради располагања правом на непокретности које странац посједује у Црној Гори;

3) привременом боравку ради сезонског запошљавања и рада упућеног радника;

Дозвола за стални боравак може се издати дјетету:

- 1) чија оба родитеља у тренутку његовог рођења имају одобрен стални боравак;
- 2) чији је један од родитеља, у тренутку његовог рођења, црногорски држављанин и има пребивалиште у Црној Гори или странац који има одобрен стални боравак, уз сагласност другог родитеља;
- 3) чији један родитељ, у тренутку његовог рођења, има одобрен стални боравак, а други родитељ је непознат или је умро.

Услови за издавање дозволе за стални боравак

Члан 83

Странцу се може издати дозвола за стални боравак, ако:

- 1) има важећу страну путну исправу;
- 2) у Црној Гори није правоснажно осуђен на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест мјесеци за кривично дјело за које се гони по службеној дужности или су престале правне посљедице осуде;
- 3) у држави поријекла није правоснажно осуђен на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест мјесеци за кривично дјело за које се гони по службеној дужности или су престале правне посљедице осуде;
- 4) има средстава за издржавање;
- 5) има здравствено осигурање;
- 6) има обезбијеђен смјештај;
- 7) не постоје сметње из разлога националне безбједности, јавног поретка или јавног здравља.

Образац дозволе за стални боравак

Члан 84

Дозвола за стални боравак је јавна исправа којом странац доказује да му је одобрен стални боравак у Црној Гори.

Дозвола из става 1 овог члана издаје се на прописаном обрасцу који садржи: Грб Црне Горе, назив "Црна Гора", назив дозволе, заштитне елементе и рубрике за унос личних и других података.

Подаци из става 2 овог члана су: презиме, име, јединствени матични број странца, пол, држављанство, дан, мјесец и година рођења, број дозволе, датум издавања, датум до којег важи, фотографија, потпис, назив органа који је издао дозволу и машински читљив запис.

Унос података из става 3 овог члана у образац дозволе врши Министарство.

Податке које садржи машински читљив запис утврђује Министарство, у складу са препорукама ИЦАО Дос 9303.

Образац дозволе за стални боравак израђује Министарство у складу са чланом 41 овог закона.

Образац дозволе за стални боравак прописује Министарство, у складу са европским и међународним стандардима.

Подношење захтјева за издавање дозволе за стални боравак

Члан 85

Захтјев за издавање дозволе за стални боравак странац подноси лично Министарству у мјесту боравка, на прописаном обрасцу.

У тренутку подношења захтјева за издавање дозволе за стални боравак странац мора имати одобрен привремени боравак.

Уз захтјев из става 1 овог члана, странац је дужан да приложи доказе о испуњености услова из члана 83 став 1 тач. 1, 3, 4, 5 и 6 овог закона.

Доказ о испуњености услова из члана 83 став 1 тач. 2 и 3 овог закона не подноси се за странца млађег од 16 година живота.

Приликом подношења захтјева из става 1 овог члана од странца се узима фотографија, отисак два прста и дигитализовани својеручни потпис.

Отисак два прста и потпис не узима се од дјете млађе од 12 година.

Одлучивање о захтјеву за издавање дозволе за стални боравак

Члан 86

Дозволу за стални боравак издаје Министарство, уз претходно мишљење Агенције и полиције о постојању сметњи из разлога националне безбједности, односно јавног поретка из члана 83 став 1 тачка 7 овог закона.

Агенција и полиција дужне су да мишљење из става 1 овог члана доставе Министарству, без одлагања, а најкасније у року од 60 дана од дана пријема захтјева за давање мишљења.

Ако Министарство не добије мишљења из става 2 овог члана, у прописаном року, сматраће се да не постоје сметње за издавање дозволе за стални боравак.

О захтјеву за издавање дозволе за стални боравак одлучује се у року од шест мјесеци од дана предаје уредног захтјева.

О одбијању захтјева за издавање дозволе за стални боравак одлучује се рјешењем.

Против рјешења из става 5 овог члана може се покренути управни спор.

Начин издавања дозволе за стални боравак, као и образац захтјева из члана 85 овог закона, прописује Министарство.

Рок важења дозволе за стални боравак

Члан 87

Дозвола за стални боравак издаје се са роком важења од пет година.

Странцу млађем од четири године живота дозвола за стални боравак издаје се са роком важења од двије године.

Странац је дужан да, у року од осам дана од дана истека рока важења дозволе из ст. 1 и 2 овог члана, поднесе захтјев за замјену дозволе за стални боравак.

Права странца са одобреним сталним боравком

Члан 88

Странац који има дозволу за стални боравак има право као црногорски држављанин на:

- 1) рад;
- 2) образовање и стручно усавршавање;
- 3) признавање диплома и сертификата;
- 4) социјалну помоћ, здравствено и пензијско осигурање;
- 5) пореске олакшице;
- 6) приступ тржишту роба и услуга;

7) слободу удруживања, повезивања и чланства у организацијама које заступају интересе радника или послодаваца.

Права из става 1 овог члана, остварују се у складу са законима којима се уређује начин остваривања тих права.

Престанак сталног боравка

Члан 89

Дозвола за стални боравак престаје да важи ако:

- 1) је странац у Црној Гори правоснажно осуђен на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест мјесеци за кривично дјело за које се гони по службеној дужности;
- 2) то захтијевају разлози националне безбједности или јавног поретка;
- 3) је странац дао лажне податке о идентитету или ако је издата на основу неистинитих података о странцу;
- 4) је странцу изречена заштитна мјера удаљења, мјера безбједности протјеривање странца из земље или заштитна мјера протјеривање странца са територије Црне Горе;
- 5) се утврди да се странац иселио из Црне Горе или непрекидно боравио дуже од шест мјесеци у другој држави;
- 6) се странац одрекао од сталног боравка;
- 7) је странац стекао црногорско држављанство.

О престанку важења дозволе за стални боравак из става 1 тач. 1 до 5 овог члана, Министарство доноси рјешење.

Рјешењем из става 2 овог члана, одређује се рок у којем странац мора напустити Црну Гору, а у случајевима из става 1 тач. 2 до 5 овог члана, може се изрећи забрана уласка и боравка у Црну Гору од једне до пет година.

Вријеме забране уласка из става 3 овог члана, рачуна се од дана напуштања Црне Горе.

Против рјешења из става 2 овог члана, може се покренути управни спор.

Постојање сметњи са аспекта националне безбједности

Члан 90

Постојање разлога, односно сметњи са аспекта националне безбједности из члана 9 став 1 тачка 3, члана 10 став 1 тачка 4, члана 12, члана 19 став 3, члана 34 став 1 тачка 2, члана 60 став 1 тачка 4, члана 79 став 1 тачка 4, члана 89 став 1 тачка 2, члана 119 став 1 тачка 4, члана 126 став 1 тачка 2 овог закона утврђује Агенција и о томе Министарству, односно полицији доставља мишљење, ако овим законом није друкчије прописано.

Разлози, односно сметње са аспекта националне безбједности, у смислу става 1 овог члана, члана 57 став 1 и члана 86 став 1 овог закона, постоје ако лице:

1) спроводи или је спроводило активности које би могле довести до извршења кривичних дјела против човјечности и других добара заштићених међународним правом;

2) спроводи активности које би могле довести до извршења кривичних дјела против уставног уређења и безбједности Црне Горе;

3) припада или је припадало организацијама и групама које се залажу за насилну промјену уставног уређења или дјелују на начин којим се угрожавају Уставом утврђена људска права и слободе;

4) јавно се залаже и шири идеје којима се распирује национална, вјерска или расна дискриминација;

5) припада или је припадало организацијама и организованим криминалним групама које припремају или извршавају кривична дјела и на било који други начин пружа подршку овим организацијама и групама;

6) има или је имало везу или одржава везу са лицима која неовлашћено прикупљају тајне и друге податке, терористима, саботерима, члановима организованих криминалних група или лицима за која се основано сумња да припадају таквим групама;

7) не поштује државу Црну Гору и њене симболе, не извршава одлуке судова, органа државне управе и других органа, и

8) ако друге околности указују да лице, по издавању дозволе за привремени боравак, дозволе за привремени боравак и рад и дозволе за стални боравак, не би поштовало правни поредак Црне Горе.

Кад Министарство или полиција доноси рјешење на основу мишљења Агенције да постоје разлози, односно сметње из става 2 овог члана, у образложењу рјешења се не наводе ти разлози.

V. ПРИЈАВА И ОДЈАВА БОРАВКА СТРАНЦА

Подношења пријаве и одјаве

Члан 91

Странац коме је издата виза за дужи боравак (виза Д) или борави у Црној Гори до 90 дана у складу са чланом 33 овог закона, дужан је да поднесе пријаву боравка у мјесту у коме намјерава да борави, на прописаном обрасцу.

У случају да странац коме је издата дозвола за привремени боравак, дозвола за привремени боравак и рад и дозвола за стални боравак намјерава да у другом мјесту у Црној Гори привремено борави дуже од осам дана, дужан је да поднесе пријаву боравка.

Странац из става 1 овог члана, дужан је да поднесе пријаву боравка и у случају кад у другом мјесту у Црној Гори намјерава да борави дуже од 24 часа.

Пријаву из ст. 1, 2 и 3 овог члана странац подноси полицији, у року од 24 часа од доласка у мјесто боравка.

Странац из ст. 1, 2 и 3 овог члана дужан је да поднесе одјаву боравка полицији у року од

24 часа прије одласка из мјеста боравка, на прописаном обрасцу.

Одјава боравка се не подноси, ако странац напусти мјесто боравка протеком времена трајања боравка наведеног у пријави.

Пријаву и одјаву из ст. 1 до 5 овог члана, за дијете, подноси странац родитељ, усвојилац, старалац, хранитељ, односно лице коме је дијете повјерено на чување, његу, васпитање и образовање.

Пријава и одјава из ст. 1 до 5 овог члана садрже сљедеће податке: презиме и име; пол; јединствени матични број; мјесто, државу и датум рођења; држављанство; мјесто пребивалишта и адресу у држави поријекла; мјесто боравка и адресу; датум пријаве и вријеме боравка; датум одјаве; врсту, број, рок важења стране путне исправе или личне карте коју је издао надлежни орган друге државе; државу и назив органа који је издао страну путну или другу исправу; врсту, број, рок важења и мјесто издавања визе; датум и мјесто уласка у Црну Гору; презиме, име и јединствени матични број корисника објекта гдје странац борави, а по потреби и друге податке.

Образац пријаве и одјаве боравка странца из ст. 1 и 5 овог члана, прописује Министарство.

Подношење пријаве и одјаве даваоца смјештаја

Члан 92

У случају кад странац користи услуге даваоца смјештаја, обавезу подношења пријаве, односно одјаве боравка из члана 91 овог закона, за странца има давалац смјештаја.

Пријава и одјава из става 1 овог члана, подноси се полицији у мјесту у којем се пријављује боравак странца, у року од 12 часова од доласка, на прописаном обрасцу.

Пријава и одјава из става 1 овог члана, поред података из члана 91 став 8 овог закона, садржи и сљедеће податке: назив и сједиште, односно презиме и име даваоца смјештаја; назив објекта смјештаја; регистарски број уписа, односно матични број даваоца смјештаја, и адресу на коју се странац пријављује, односно са које се одјављује.

Странац који користи услуге смјештаја из става 1 овог члана дужан је да даваоцу смјештаја да податке из члана 91 став 8 овог закона.

Податке из става 4 овог члана за пословно неспособног странца даваоцу смјештаја даје родитељ, старатељ или члан породице тог странца.

Изузетно од ст. 1 и 2 овог члана, приликом пријаве или одјаве боравка организоване групе странаца, која броји најмање десет странаца, а њихов боравак не траје дуже од осам дана, може се поднијети списак чланова групе који, за сваког члана, садржи податке из става 3 овог члана.

Давалац смјештаја дужан је да провјери истинитост података увидом у страну путну исправу и да у пријави и одјави боравка полицији наведе истините податке.

Образац из става 2 овог члана, прописује Министарство.

Евиденција даваоца смјештаја

Члан 93

Давалац смјештаја дужан је да води евиденцију о странцима којима пружа услуге смјештаја.

Давалац смјештаја у евиденцију из става 1 овог члана уноси податке из члана 92 став 3 овог закона, који морају бити тачни.

Подаци у евиденцији из става 1 овог члана чувају се двије године од дана уноса у евиденцију, након чега их давалац смјештаја брише.

Давалац смјештаја дужан је да омогући полицији увид у евиденцију из става 1 овог члана.

Садржај и начин вођења евиденције из става 1 овог члана прописује Министарство.

Начин подношења пријаве и одјаве

Члан 94

Давалац смјештаја пријаву и одјаву боравка странца доставља електронски, а ако нема техничких могућности за достављање електронским путем, давалац смјештаја пријаву и одјаву боравка може достављати преко туристичке организације из члана 95 овог закона или на прописаном обрасцу у писаној форми.

Непостојање могућности за достављање пријаве и одјаве боравка странца електронским путем утврђује полиција о чему даваоцу смјештаја издаје потврду.

Начин подношења пријаве и одјаве боравка странца прописује Министарство.

Подношење пријаве преко туристичке организације

Члан 95

Странац који борави у Црној Гори у туристичке сврхе, а не користи услуге даваоца смјештаја, може пријаву и одјаву боравка странца, у складу са овим законом поднијети преко туристичке организације у мјесту боравка.

Пријаву, односно одјаву туристичка организација из става 1 овог члана доставља полицији електронским путем.

Ближи начин подношења пријаве, односно одјаве из става 1 овог члана, прописује Министарство уз сагласност органа државне управе надлежног за послове туризма.

Остале обавезе подношења пријаве и одјаве

Члан 96

Привредно друштво, предузетник и лице коме странац са боравком до 90 дана долази у посјету и којем обезбјеђује смјештај дуже од 12 часова обавезан је да полицији поднесе пријаву и одјаву боравка странца, у року од 12 часова од доласка, односно одласка странца.

Здравствена установа која прими странца на лијечење дужна је да полицији поднесе пријаву боравка странца, у року од 12 часова од часа пријема странца на лијечење, уколико странац није пријавио свој боравак.

У року из става 2 овог члана здравствена установа је дужна да полицији поднесе одјаву боравка странца након завршетка лијечења.

Орган управе надлежан за извршење казне затвора и установа и организација у којима се извршавају казна малолетничког затвора и институционална васпитна мјера дужни су да полицији поднесу пријаву и одјаву боравка странца, у року од 12 часова од пријема, односно отпуштања странца.

Обавезу из става 3 овог члана има и здравствена или друга специјализована установа у којој је странац смјештен ради извршавања мјере безбједности, односно заштитне мјере.

Пријава и одјава боравка странца из ст. 1, 2, 3 и 4 овог члана подноси се на обрасцу из члана 92 став 2 овог закона.

Рок важења пријаве

Члан 97

Пријава боравка важи до истека времена трајања боравка наведеног у пријави.

Ако у пријави није наведено вријеме трајања боравка, а одјава није поднијета, пријава боравка важи шест мјесеци, односно за странца са боравком до 90 дана до истека тог боравка.

По истеку времена боравка наведеног у пријави, односно по истеку шест мјесеци или истеком боравка до 90 дана, боравак се одјављује по службеној дужности.

Случајеви кад пријава боравка није обавезна

Члан 98

Пријава боравка не подноси се за странца који је:

- 1) смјештен у прихватилицу за жртве насиља;
- 2) припадник јединице за заштиту, спашавање и помоћ, ако на позив државних органа учествује у отклањању последица елементарне непогоде.

VI. НЕЗАКОНИТИ БОРАВАК

Дужност странца да напусти Црну Гору

Члан 99

Странац који незаконито борави у Црној Гори мора напустити њену територију одмах или у року који му је одређен у складу са овим законом.

Незаконитим боравком у Црној Гори, у смислу овог закона, сматра се боравак странца без визе кад је виза у складу са овим законом потребна, дозволе за привремени боравак, дозволе за привремени боравак и рад, дозволе за стални боравак или другог правног основа прописаног законом.

Сматра се да је странац напустио Црну Гору уласком у државу из које је дошао или у другу државу у коју му је улазак одобрен.

Уколико странац сматра да законито борави у Црној Гори дужан је да то и докаже.

Рок за напуштање Црне Горе

Члан 100

Странцу који незаконито борави у Црној Гори полиција ће рјешењем одредити рок у којем је обавезан да напусти Црну Гору, а по потреби може одредити и мјесто преласка државне границе, као и обавезу пријављивања службеном лицу на граничном прелазу.

У рјешењу из става 1 овог члана, може се изрећи забрана уласка у Црну Гору за вријеме од једне до пет година, у складу са овим законом.

Против рјешења из става 1 овог члана, може се изјавити жалба Министарству, у року од три дана од дана пријема рјешења.

О жалби из става 3 овог члана, одлучује Министарство у року од осам дана од дана

пријема жалбе.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Приликом одређивања рока из става 1 овог члана, узео се у обзир вријеме за које странац објективно може да напусти Црну Гору, при чему тај рок не може бити дужи од 30 дана од дана доношења рјешења.

Странцу који из оправданих разлога није напустио Црну Гору у року из става 6 овог члана може се на његов захтјев или по службеној дужности, одредити нови рок, али не дужи од 30 дана.

VII. ПРИНУДНО УДАЉЕЊЕ

Спровођење принудног удаљења

Члан 101

Странца који незаконито борави у Црној Гори или не напусти Црну Гору у року који му је одређен полиција ће принудно удаљити.

Рјешење о принудном удаљењу доноси полиција.

Против рјешења из става 2 овог члана, може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Забрана принудног удаљења

Члан 102

Странац се не смије принудно удаљити у државу у којој би му био угрожен живот или слобода због расе, вјере, језика или националности, припадности посебној друштвеној групи или политичког мишљења или у којој би могао бити подвргнут мучењу, нељудском и понижавајућем поступању и кажњавању.

Задржавање странца

Члан 103

Ако то налажу разлози обезбјеђења принудног удаљења, странац се може изузетно задржати у просторијама полиције, али не дуже од 12 часова.

На задржавање странца из става 1 овог члана, примјењују се одредбе закона којим се уређују полицијски послови.

Смјештај странца

Члан 104

Странцу кога није могуће одмах принудно удаљити или коме није утврђен идентитет, ограничиће се слобода кретања смјештањем у прихватилиште за странце (у даљем тексту: прихватилиште).

Изузетно, странцу који има здравствене или друге посебне потребе, обезбиједиће се други одговарајући смјештај.

Странцу који има обезбијеђен смјештај и средства за издржавање, а не може се принудно удаљити, може се одредити обавезни боравак у одређеном мјесту.

Одређивање смјештаја у прихватилицу

Члан 105

Смјештај у прихватилицу рјешењем одређује полиција.

Против рјешења из става 1 овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

О жалби из става 2 овог члана одлучује Министарство, у року од осам дана од дана пријема жалбе.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Трајање смјештаја у прихватилицу

Члан 106

Смјештај у прихватилицу одређује се на вријеме до 90 дана.

Након истека времена из става 1 овог члана, странцу се може продужити смјештај у прихватилицу за још 90 дана, ако:

- 1) је у току поступак утврђивања идентитета или прикупљања података о њему;
- 2) то захтијевају безбједносни разлози; или
- 3) намјерно омета принудно удаљење.

Вријеме које је странац провео ван прихватилицу на издржавању казне затвора или у притвору не рачуна се у вријеме боравка у прихватилицу.

Странцу коме је утврђен идентитет може се одобрити напуштање прихватилицу, уколико се не смије принудно удаљити због разлога из члана 102 овог закона.

Придржавање правила боравка и кућног реда у прихватилицу

Члан 107

Странац је дужан да се придржава правила боравка и кућног реда у прихватилицу и не смије га напуштати без одобрења.

Странцу за кога постоје основи сумње да ће се понашати на начин супротан ставу 1 овог члана, одредиће се појачани надзор унутар прихватилицу.

Правила боравка и кућни ред у прихватилицу прописује Министарство.

Престанак смјештаја у прихватилицу

Члан 108

Смјештај у прихватилицу странцу престаје:

- 1) одласком из Црне Горе;
- 2) ако поднесе захтјев за добијање азила у Црној Гори;
- 3) истеком времена на које је смјештај одређен;

4) након утврђивања идентитета или прикупљања података о њему, ако је то био разлог за смјештај у прихватилиште.

Смјештај малољетног странца у прихватилиште

Члан 109

Малољетни странац смјешта се у прихватилиште заједно са родитељима, односно другим законским заступником, осим ако се процијени да је за њега повољнији други смјештај.

Мјера појачаног надзора унутар прихватилишта може се одредити малољетном странцу који није навршио 16 година живота, само ако је са родитељима или другим законским заступником.

Малољетни странац се не смије вратити у државу поријекла или у трећу државу, која је спремна да га прихвати, ако је то супротно члану 1 А (2) Конвенције о статусу избјеглица и члану 1 став 2 Протокола о статусу избјеглица из 1967. године, чл. 3, 5 и 8 Конвенције против мучења и других свирепих и нехуманих или понижавајућих казни или поступака са Допунским протоколом 2, као и чл. 9 и 37 Конвенције о правима дјетета.

Одређивање обавезног боравка у одређеном мјесту

Члан 110

Обавезни боравак из члана 104 став 3 овог закона, рјешењем одређује полиција по службеној дужности.

Обавезни боравак из члана 104 став 3 овог закона може трајати најдуже шест мјесеци.

Одређивање обавезног боравка из става 1 овог члана не ослобађа странца од обавезе да напусти Црну Гору.

Странцу коме је одређен обавезни боравак у одређеном мјесту издаје се посебна идентификациона исправа коју је странац дужан да врати прије напуштања Црне Горе.

Изглед и садржај обрасца посебне идентификационе исправе из става 4 овог члана прописује Министарство.

Ограничење кретања у одређеном мјесту

Члан 111

У случају из члана 104 став 3 овог закона, странац је дужан да борави на одређеној адреси и да се редовно јавља полицији у мјесту обавезног боравка.

Престанак обавезног боравка

Члан 112

Обавезни боравак из члана 104 став 3 овог закона странцу престаје:

- 1) одласком из Црне Горе;
- 2) протеком рока на који је одређен;
- 3) ако се не јавља полицији у складу са чланом 111 овог закона;

4) ако му је признат статус избјеглице, одобрена додатна или привремена заштита у складу са прописима којима се уређује азил или му је издата дозвола за привремени боравак, дозвола за привремени боравак и рад или дозвола за стални боравак;

5) ако се утврди да нема обезбијеђен смјештај и средстава за издржавање.

Странац коме је престао обавезни боравак у одређеном мјесту, а није напустио Црну Гору, принудно ће се удаљити или смјестити у прихватилиште.

Посебне категорије странаца

Члан 113

У току поступка принудног удаљења странца посебно се води рачуна о малољетницима, лицима потпуно или дјелимично лишеним пословне способности, дјечи одвојеној од родитеља, усвојиоца, старатеља, хранитеља, односно од лица којима је дијете повјерено на његу, васпитање и образовање, лицима са инвалидитетом, старим особама, трудницама, самохраним родитељима са малољетном дјецом, као и лицима која су била изложена мучењу, силовању или другим тешким облицима психолошког, физичког или сексуалног насиља.

У поступку из става 1 овог члана, полиција поступа у складу са прописима и међународним уговорима којима се уређује заштита лица из става 1 овог члана.

Одузимање исправа и предмета

Члан 114

Ради обезбјеђења извршења принудног удаљења или приликом пријема странца у прихватилиште, полиција од странца привремено одузима стране путне и друге исправе, путне карте, предмете и новчана средства.

О одузетим страним путним и другим исправама, путним картама, предметима и новчаним средствима странцу се издаје потврда.

Накнада трошкова

Члан 115

Трошкове смјештаја у прихватилиште и трошкове који настану приликом принудног удаљења сноси странац.

Трошкови из става 1 овог члана подмирују се од новчаних средстава одузетих у складу са чланом 114 став 1 овог закона, као и других средстава које странац посједује.

Ако странац нема средстава да накнади трошкове из става 1 овог члана, трошкове ће накнадити:

- 1) физичко или правно лице које се обавезало да ће носити трошкове боравка странца;
- 2) превозник који није одвезао странца у складу са чланом 15 ст. 2 и 3 овог закона;
- 3) организатор туристичких или пословних путовања из члана 15 став 4 овог закона;
- 4) послодавац који је запослио странца супротно овом закону.

Висину трошкова смјештаја у прихватилиште и трошкова који настану приликом принудног удаљења утврђује полиција рјешењем према стварним трошковима.

Трошкове које није могуће наплатити на начин из ст. 2 и 3 овог члана, падају на терет буџета Црне Горе.

VIII. ИСПРАВЕ ЗА СТРАНЦА

Путни лист за странца

Члан 116

Путни лист за странца издаје се странцу који нема важећу путну исправу, ако:

1) му је престало црногорско држављанство, а ради одласка у иностранство;

2) је изгубио страну путну исправу или је на други начин остао без те исправе, а држава чији је држављанин нема дипломатско-конзуларно представништво у Црној Гори, нити њене интересе заступа друга држава, а ради одласка у иностранство;

3) је у иностранству изгубио путну исправу за странца коју је издало дипломатскоконзуларно представништво Црне Горе или Министарство, а ради повратка у Црну Гору;

4) се принудно удаљава.

Изузетно, путни лист за странца може се издати странцу и у другим случајевима уколико за то постоје оправдани разлози.

Надлежност за издавање путног листа

Члан 117

Путни лист за странца издаје:

1) Министарство, у случајевима из члана 116 став 1 тач. 1, 2 и 4 и став 2 овог закона;

2) дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе, уз претходну сагласност Министарства, у случајевима из члана 116 став 1 тачка 3 овог закона.

Путни лист за странца издаје се са роком важења до 30 дана.

Образац путног листа за странца прописује и израђује Министарство.

Путна исправа за лице без држављанства

Члан 118

Путну исправу за лице без држављанства издаје Министарство.

Путна исправа из става 1 овог члана, издаје се са роком важења до једне године.

Захтјев за издавање путне исправе за лице без држављанства подноси се на посебном обрасцу.

Ближи начин издавања, образац захтјева за издавање, као и образац путне исправе из става 1 овог члана, прописује Министарство.

Одбијање захтјева

Члан 119

Исправе из чл. 116 и 118 овог закона неће се издати странцу, ако:

1) се против њега води кривични или прекршајни поступак;

2) је осуђен на казну затвора или новчану казну, док казну не издржи, односно не плати новчану казну;

3) није измирио доспјелу имовинско-правну обавезу на основу правоснажне одлуке;

4) то захтијевају разлози националне безбједности, јавног поретка или јавног здравља;

5) то налажу међународне обавезе Црне Горе.

Рјешење о одбијању захтјева за издавање исправе из чл. 116 и 118 овог закона доноси Министарство.

У случају из става 1 тачка 3 овог члана, рјешење о одбијању захтјева доноси се на захтјев надлежног суда.

Против рјешења из става 2 овог члана, странац може изјавити жалбу Министарству, у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Посебна лична карта за странца

Члан 120

Странцу који је члан дипломатско-конзуларног представништва стране државе или члан мисије која има дипломатски статус, издаје се посебна лична карта.

Странцу из става 1 овог члана, посебна лична карта издаје се на вријеме за које странцу траје мандат. Странац је дужан да након престанка мандата врати посебну личну карту.

Уколико странцу престане чланство из става 1 овог члана прије истека мандата, дужан је да врати посебну личну карту.

Надлежност за издавање

Члан 121

Посебну личну карту за странца издаје орган државне управе надлежан за вањске послове.

Посебна лична карта за странца издаје се на обрасцу који израђује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Захтјев за издавање посебне личне карте за странца подноси се на прописаном обрасцу.

Образац посебне личне карте за странца и образац захтјева из става 3 овог члана прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

IX. ИСПРАВЕ ЗА ДОКАЗИВАЊЕ ИДЕНТИТЕТА

Намјена исправа и забрана давања на послугу

Члан 122

Странац доказује идентитет страном путном исправом, важећом личном картом коју је издао надлежни орган друге државе, дозволом за привремени боравак, дозволом за привремени боравак и рад, дозволом за стални боравак и посебном личном картом.

Странац је дужан да има код себе исправу из става 1 овог члана и да је на захтјев овлашћеног службеног лица стави на увид.

Странац не смије исправу о свом идентитету давати на послугу другом лицу, нити се смије служити неважећом или туђом исправом као својом.

Странац је дужан да се служи личним именом које је уписано у исправу из става 1 овог члана.

Замјена исправа за доказивање идентитета

Члан 123

Странац је обавезан да дозволу за привремени боравак, дозволу за привремени боравак и рад, дозволу за стални боравак и посебну личну карту, замијени:

- 1) у случају промјене података;
- 2) ако је оштећена или дотрајала, тако да више не може да служи намјени;
- 3) кад фотографија не одговара изгледу странца;

Странац је дужан да, у року од осам дана од дана настанка разлога из става 1 овог члана, поднесе захтјев за замјену исправе.

Захтјев из става 2 овог члана, подноси се органу који је издао исправу.

Обавеза враћања исправа

Члан 124

Странац је обавезан да дозволу за привремени боравак, дозволу за привремени боравак и рад и дозволу за стални боравак врати Министарству ако је престала да важи, или је стекао црногорско држављанство или се исељава из Црне Горе.

Нестанак исправа за доказивање идентитета

Члан 125

Странац је дужан да о нестанку исправе из члана 122 став 1 овог закона, без одлагања обавијести Министарство или најближе дипломатско-конзуларно представништво Црне Горе.

Органи из става 1 овог члана, дужни су да странцу издају потврду о нестанку исправе.

Број исправе која је оглашена неважећом објављује се у "Службеном листу Црне Горе".

Трошкове објављивања из става 3 овог члана сноси странац.

Привремено одузимање исправа за доказивање идентитета

Члан 126

Полиција ће привремено одузети исправу из члана 122 став 1 овог закона, ако:

- 1) постоје основи сумње да је странац учинио кривично дјело за које се гони по службеној дужности или да је учинио прекршај; или
- 2) то захтијевају разлози националне безбједности, јавног поретка или заштите јавног здравља.

Полиција ће привремено одузети исправу за доказивање идентитета странцу који није извршио доспјелу имовинско - правну обавезу, на захтјев надлежног суда.

Исправу из става 1 овог члана, полиција задржава док постоје разлози због којих је привремено одузета.

О привременом одузимању исправе из става 1 овог члана, полиција издаје потврду.

X. КРЕТАЊЕ СТРАНЦА У УНИФОРМИ

Услови за ношење стране војне униформе

Члан 127

За вријеме боравка у Црној Гори странац се може кретати у иностраној војној униформи, ако:

- 1) борави као члан дипломатско-конзуларног представништва стране државе или друге стране мисије која у Црној Гори има дипломатски статус у својству војног представника, док мисија траје;
- 2) је члан стране војне мисије или стране војне делегације за вријеме службене посјете Црној Гори;
- 3) се налази на школовању у војној школи;
- 4) је члан стране војне мисије или стране војне делегације, са дипломатском или службеном путном исправом, за вријеме преласка преко територије Црне Горе;
- 5) учествује у војној вјежби и обуци.

Услови за ношење стране полицијске или царинске униформе

Члан 128

За вријеме боравка у Црној Гори странац се може кретати у иностраној полицијској или царинској униформи, ако:

- 1) као члан делегације страних полицијских или царинских органа борави у службеној посјети;
- 2) обавља активности на основу међународног уговора;
- 3) се налази на школовању у полицијској школи;
- 4) као члан страних полицијских или царинских делегација, са дипломатском или службеном путном исправом, прелази преко територије Црне Горе.

XI. ЕВИДЕНЦИЈЕ

Врсте и надлежност за вођење евиденција

Члан 129

Министарство води евиденцију о: издатим дозволама за привремени боравак, издатим дозволама за привремени боравак и рад, издатим дозволама за стални боравак, издатим путним листовима за странца и издатим путним исправама за лица без држављанства (у даљем тексту: исправе), о продужењу исправа, о подацима унијетим у обрасце исправа, о поднијетим захтјевима за издавање исправа, о подацима из захтјева за издавање исправа, о документацији која је приложена уз захтјев за издавање исправа, о биометријским подацима (дигитална фотографија, отисци два прста и дигитализовани потпис), о престанку важења исправа, о разлозима и датуму престанка важења исправа, о исправама које су оглашене неважећим, о пријављеним несталим исправама, о издатим потврдама о пријави рада, као и о израђеним обрасцима исправа.

Орган државне управе надлежан за вањске послове води евиденцију о: издатим визама, одбијеним захтјевима за издавање визе и поништеним визама, о издатим посебним личним картама за странце и издатим путним листовима за странце у другој држави.

Полиција води евиденцију о: странцима који су пријавили, одјавили или промијенили

мјесто боравка, а који бораве у Црној Гори до 90 дана на основу визе за кратки боравак (виза Ц), визе за дужи боравак (виза Д) или без визе у складу са прописом о визном режиму, странцима који су пријавили, односно одјавили мјесто у којем привремено бораве, а којима је издата дозвола за привремени боравак, привремени боравак и рад и стални боравак, странцима којима је забрањен улазак и излазак из Црне Горе, издатим визама на граничном прелазу, одбијеним захтјевима за издавање визе, поништеним визама, визама којима је скраћен рок важења, привремено одузетим исправама, продуженим визама, странцима којима је отказан боравак до 90 дана, издатим мишљењима за привремени боравак, странцима смјештеним у прихватилицу, странцима којима је издато рјешење о напуштању Црне Горе, странцима којима је изречено принудно удаљење, странцима којима је одређен обавезни боравак у одређеном мјесту и издатим посебним идентификационим исправама странаца којима је одређен обавезни боравак.

Саставни дио евиденције из става 1 овог члана су и подаци и документа о личним картама за странце које су издате прије почетка примјене овог закона.

Евиденције из ст.1 и 3 овог члана су електронски вођене базе података.

Начин вођења евиденције из става 2 овог члана прописује орган државне управе надлежан за вањске послове.

Чување података

Члан 130

Подаци о странцу коме је издата дозвола за привремени боравак чувају се пет година након одјаве боравка странца, након чега се бришу из евиденције.

Подаци о странцу са боравком до 90 дана чувају се пет година након одјаве боравка, након чега се бришу из евиденције.

Коришћење података

Члан 131

Податке из евиденција из члана 129 овог закона, осим отиска прстију и потписа, може користити Министарство и полиција ради вршења послова из своје надлежности.

Државни органи, органи државне управе, органи локалне самоуправе, органи локалне управе и други органи могу користити податке из евиденције, осим биометријских података, за обављање послова из своје надлежности, ако су за коришћење тих података овлашћени законом.

Органи из ст. 1 и 2 овог члана обавезни су да обезбиједу заштиту података из евиденције које користе од случајног или неовлашћеног приступа, коришћења, обраде и просљеђивања, у складу са законом.

Подаци из евиденције могу се користити за статистичке, научне, истраживачке и друге намјене, без ознаке идентитета лица на кога се подаци односе, у складу са законом.

Податке из евиденција може користити лице на које се подаци односе, на његов захтјев.

XII. НАДЗОР

Надлежност

Члан 132

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона, у оквиру утврђених надлежности, врше Министарство и орган државне управе надлежан за вањске послове.

Послове инспекцијског надзора, у складу са овим законом и законом којим се уређује инспекцијски надзор, врше овлашћено службено лице полиције, инспектор рада и друге надлежне инспекције у оквиру својих надлежности.

ХИИ. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 133

Новчаном казном од 1.000 еура до 10.000 еура казниће се за прекршај послодавац - правно лице, ако:

1) распореди странца на послове за које му није издата дозвола за боравак и рад, односно потврда о пријави рада (члан 61 став 3);

2) у пословним просторијама, односно мјесту рада странца нема копију дозволе за боравак и рад, односно копију потврде о пријави рада странца који код њега ради (члан 61 став 4);

3) о престанку рада странца, прије истека рока важења дозволе за боравак и рад, не обавијести Министарство, најкасније у року од осам дана од дана престанка рада странца (члан 61 став 5);

4) запошљава, односно користи рад странца који незаконито борави у Црној Гори (члан 61 став 6);

5) у пословним просторијама, односно мјесту рада странца нема копију дозволе за привремени боравак из члана 62 став 1 тач. 1 и 3 овог закона или доказ о признатом статусу избјеглице или одобреној додатној заштити, (члан 62 став 3);

6) у року од осам дана од дана заснивања радног односа или почетка рада странца, односно престанка рада странца из члана 62 став 1 овог закона о томе не обавијести Министарство (члан 62 став 4);

7) је дао писану понуду из члана 65 став 1 тачка 1 овог закона прије добијања потврде од Завода за запошљавање да на евиденцији тог Завода нема незапослених лица која испуњавају услове за заснивање радног односа на пословима на које се понуда односи или је лице са евиденције Завода за запошљавање одбило заснивање радног односа на тим пословима (члан 66 став 1);

8) није у року од осам дана од дана издавања дозволе за привремени боравак и рад ради запошљавања или сезонског запошљавања, са странцем закључио уговор о раду и пријавио га на обавезно социјално осигурање (члан 67 став 3 и члан 68 став 4);

9) није, најкасније, у року од три дана обавијестио Министарство, да странац није ступио на рад у року из члана 67 став 3 овог закона, ради поништавања дозволе за боравак и рад (члан 67 став 4 и члан 68 став 5);

10) прије почетка рада странца из члана 81 став 2 овог закона не поднесе пријаву о раду странца Министарству (члан 81 став 3).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 300 еура до 2.000 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 300 еура до 6.000 еура.

Члан 134

Новчаном казном од 3.000 еура до 5.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) донесе странца на гранични прелаз или на територију Црне Горе који не испуњава услове из члана 11 овог закона (члан 15 став 1);

2) не одвезе странца о свом трошку са граничног прелаза или не пронађе други начин превоза, односно не преузме трошкове који настану приликом боравка и повратка странца (члан 15 став 2).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 300 еура до 1.200 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 300 еура до 1.200 еура.

За прекршај из става 1 овог члана може се изрећи и заштитна мјера забране вршења дјелатности у трајању до шест мјесеци.

Члан 135

Новчаном казном од 500 еура до 3.000 еура казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не поднесе пријаву или одјаву из члана 92 став 1 овог закона полицији у мјесту у којем се пријављује боравак странца у року од 12 часова од доласка (члан 92 став 2);

2) не провјери истинитост података увидом у страну путну исправу лица којем пружа услуге смјештаја, и у пријави и одјави боравка полицији да неистините податке (члан 92 став 7);

3) не води евиденцију о странцима којима пружа услуге смјештаја (члан 93 став 1);

4) не чува податке у евиденцији из члана 93 став 1 овог закона двије године од дана уноса (члан 93 став 3);

5) не омогући полицији увид у евиденцију из члана 93 став 1 овог закона (члан 93 став 4);

6) не достави пријаву, односно одјаву електронским путем (члан 95 став 2);

7) не поднесе пријаву или одјаву полицији за странца са боравком до 90 дана којем обезбјеђује смјештај дуже од 12 часова, у року од 12 часова од доласка односно одласка странца (члан 96 став 1);

8) не поднесе пријаву боравка странца који је примљен на лијечење у року од 12 часова од часа пријема (члан 96 став 2);

9) не поднесе одјаву боравка странца након завршетка лијечења, у року од 12 часова након завршетка лијечења (члан 96 став 3).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 150 еура до 500 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и физичко лице које пружа услуге смјештаја новчаном казном од 150 еура до 500 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 300 еура до 1.500 еура.

Члан 136

Новчаном казном од 200 еура до 1.200 еура казниће се за прекршај странац, ако:

1) улази, борави и креће се у Црној Гори без важеће стране путне исправе у коју је унешена виза или без важеће стране путне исправе уз коју има дозволу за привремени боравак, дозволу за привремени боравак и рад, односно дозволу за стални боравак (члан 11 став 1);

- 2) не поштује ограничење или забрану кретања на одређеном подручју у Црној Гори (члан 12);
- 3) не користи путну исправу са којом је прешао државну границу (члан 13 став 2);
- 4) борави у Црној Гори супротно намјени за коју му је издата виза (члан 21 став 1);
- 5) не борави у Црној Гори у складу са сврхом због које му је привремени боравак одобрен (члан 38 став 2);
- 6) не ради на основу дозволе за привремени боравак и рад или потврде о пријави рада (члан 61 став 1);
- 7) не ради у Црној Гори на пословима за које му је издата дозвола за привремени боравак и рад или потврда о пријави рада и код оног послодавца који га запошљава (члан 61 став 2);
- 8) незаконито борави у Црној Гори или не напусти територију Црне Горе одмах или у року који му је одређен (члан 99 став 1);
- 9) се не придржава правила боравка и кућног реда у прихватилишту или га напусти без одобрења (члан 107 став 1);
- 10) не борави на одређеној адреси или се не јавља редовно полицији у мјесту обавезног боравка (члан 111);
- 11) одбије да на захтјев овлашћеног службеног лица стави на увид исправу којом доказује свој идентитет (члан 122 став 2);
- 12) да на послугу другом лицу своју исправу о идентитету, односно ако се служи неважећом или туђом исправом као својом (члан 122 став 3);
- 13) се не служи личним именом које је уписано у исправи из члана 123 став 1 овог закона или другој исправи којом се доказује идентитет (члан 122 став 4).

За прекршај из става 1 овог члана странцу се може изрећи и заштитна мјера удаљења са територије Црне Горе у трајању до једне године, самостално или уз новчану казну.

Члан 137

Новчаном казном од 60 еура до 600 еура казниће се за прекршај странац, ако:

- 1) му је издата виза за дужи боравак (виза Д) или борави у Црној Гори до 90 дана, а не поднесе пријаву боравка полицији у мјесту у коме намјерава да борави или ако у другом мјесту намјерава да борави дуже од 24 часа, у року од 24 часа од доласка у мјесто боравка (члан 91 став 1, 3 и 4);
- 2) му је издата дозвола за привремени боравак, дозвола за привремени боравак и рад или дозвола за стални боравак, а полицији не поднесе пријаву боравка у случају да у другом мјесту у Црној Гори привремено борави дуже од осам дана (члан 91 став 2);
- 3) не поднесе одјаву боравка полицији у року од 24 часа прије одласка из мјеста боравка (члан 91 став 5);
- 4) не поднесе пријаву и одјаву боравка из члана 91 став 1 до 5 овог закона за дијете (члан 91 став 7);
- 5) у року од осам дана од дана наступања разлога из члан 123 став 1 овог закона не поднесе захтјев за замјену исправе (члан 123 став 2);
- 6) не врати дозволу за привремени боравак, дозволу за привремени боравак и рад и дозволу за стални боравак ако му је престала да важи или је стекао црногорско држављанство или се исељава из Црне Горе (члан 124);
- 7) не пријави нестанак исправе за доказивање идентитета из члана 122 став 1 овог закона (члан 125 став 1);

8) се за вријеме боравка у Црној Гори креће у страниј војној униформи осим у случајевима прописаним чланом 127 овог закона;

9) се за вријеме боравка у Црној Гори креће у страниј полицијској или страниј царинској униформи ван случајева прописаних чланом 128 овог закона.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење и примјена подзаконских прописа

Члан 138

Прописи за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се важећи подзаконски акти донесени на основу Закона о странцима ("Службени лист ЦГ", бр. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 и 61/13), Закона о запошљавању и раду странаца ("Службени лист ЦГ", бр. 22/08 и 32/11) и Закона о регистрима пребивалишта и боравишта ("Службени лист ЦГ", бр. 13/08, 41/10 и 40/11), уколико нијесу у супротности са овим законом.

Рјешавање започетих поступака

Члан 139

Поступци започети прије почетка примјене овог закона окончаће се по прописима који су важили до почетка примјене овог закона.

Важење исправа издатих по ранијим прописима

Члан 140

Лична карта за странца коме је одобрено стално настајење, лична карта за странца коме је одобрен привремени боравак, путна исправа за лице без држављанства, путни лист за странца, посебна лична карта и посебна идентификациона исправа странца коме је одређен обавезни боравак важе до истека рока на који су издате.

Одобрење за привремени боравак издато прије ступања на снагу овог закона важи до истека рока на који је издато.

Радне дозволе издате прије ступања на снагу овог закона важиће до истека рока на који су издате.

Странац коме је издата лична радна дозвола остварује право у складу са чланом 88 овог закона.

Уписивање у евиденцију странаца по службеној дужности

Члан 141

Држављани држава насталих на простору бивше СФРЈ који имају пријављено пребивалиште и личну карту издату од надлежног органа у Црној Гори, даном ступања на снагу овог закона биће по службеној дужности уписани у евиденцију странаца са сталним боравком.

Држављани држава насталих на простору бивше СФРЈ који имају пријављено пребивалиште а немају личну карту издату од надлежног органа у Црној Гори, који нијесу

подносили захтјев за издавање личне карте, даном ступања на снагу овог закона биће по службеној дужности уписани у евиденцију странаца са привременим боравком, од годину дана.

Престанак статуса расељеног и интерно расељеног лица

Члан 142

Расељеним лицима из бивших југословенских република и интерно расељеним лицима са Косова, која су привремено задржала статус у складу са Одлуком о привременом задржавању статуса и права расељених и интерно расељених лица у Републици Црној Гори ("Службени лист ЦГ", бр. 46/06), престаје статус расељеног и интерно расељеног лица, уколико до 31. децембра 2014. године нијесу Министарству поднијела захтјев за регулисање статуса странца са сталним настањем или привременим боравком, у складу са чл. 105 а и 105 д Закона о странцима ("Службени лист ЦГ", бр. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 и 61/13).

Лица која нијесу поднијела захтјев, у складу са ставом 1 овог члана или им захтјев буде одбијен, сматрају се лицима која незаконито бораве у Црној Гори.

Примјена појединих одредаба

Члан 143

Одредбе чл. 73 и 74 овог закона примјењиваће се од 1. јануара 2016. године.

До рока из става 1 овог члана, годишња квота се утврђује у складу Законом о запошљавању и раду странаца ("Службени лист ЦГ", бр. 22/08 и 32/11).

Престанак примјене досадашњих закона

Члан 144

Даном почетка примјене овог закона престаје да важи Закон о странцима ("Службени лист ЦГ", бр. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 и 61/13), Закон о запошљавању и раду странаца ("Службени лист ЦГ", бр. 22/08 и 32/11) и одредбе Закона о регистрима пребивалишта и боравишта ("Службени лист ЦГ", бр. 13/08, 41/10 и 40/11), које се односе на странце.

Ступање на снагу закона

Члан 145

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе", а примјењиваће се од 1. априла 2015. године.

Број 24-3/14-1/20

ЕПА 562 XXV

Подгорица, 16. децембар 2014. године

Скупштина Црне Горе 25. сазива

Предсједник,

Ранко Кривокапић, с.р.